В. ЗАЛОЗЕЦЬКИЙ.

Під осіннім небом

(Продовження з попереднього числа)

Пані Лідія змінилася в неприсутности свого мужа. Я обсервую на ній цю зміну, яка наступає в людині, коли вона ходить із чимсь, чимсь важким, невимовленим в душі — і не може з цього нікому звіритися...

Ось сидимо в їдальні при обіді. Вона така неуважна, не знає, що довкола неї діється. "Позволите" — питаю і подаю їй тарілку з ярииами. Вона бере махінально й не каже нічого. Мовчанка. За хвилю: "Дякую", при чім вона всміхається, але наче під якимсь примусом — одначе очей її я ще нині не бачив. Наче вона не сміє на мене поглянути... Вона уникає моїх поглядів.

Чи Вам так тяжко панувати над собою? — дорога пані — ось дивіться, тут чекає один, щоб Ви йому...

І я раптом поглянув на неї й зловив її погляд. Вона злегка почервоніла й відвернула скоро лице до вікна, де її обляло пополудневе, приглушене, денне світло, що розтонювало її краску лиця і надавало її формам щось дуже мягке.

Я встав і нахилився над нею. Вона сиділа й не рушалася з місця, наче щось у ній говорило уперто, могутньо: вижидай, вижидай, що буде... буде... І певне напруження маловалося в її рисах. Я взяв її за руку. Я чув, як вона скорше дихала, прижмуривши легко очі. Я був оголомшений ритмом її віддиху, запахом свіжого волосся, палом уст, теплом її цілого єства — а в лиці відбивався наче якийсь захват... чогось далекого, досі непережитого... чогось...

"Ви забуваєтеся", видобулося раптом з її уст несподівано й гостро — голосом, якого я не чув. І вона відскочила від мене, вирвавшись із моїх рук, а лице її скаменіло і стало зимне як мармур; по її тілі бачив я зворушення, що проявлялось в тремтінню, якого не могла більш опанувати.

Вечір. Уже пізне літо. Але осени ще не чути. Усе свіже. З землі виростають сильні запахи й розливаються в повітрі, так що воно насичене ними, насичене.

Воно тяжке нині й лежить на мені, як якась тяжка поволока.

Сиджу в садку й сную легкі думки. Аж чую — скрипить жвир і по сільоеті з далека впізнаю, що це Лідія...

Чи вона може шукає... Ні... це — хіба помилка. По нинішньому випадку? А може якраз...? Але ні — це вже пізня година... Одначе ні, вона йде прямо до мене. Встаю з місця й мало що не забувся: Ось моя дорога Лідія. Ми тепер самі... обоє. Так я був би сказав з місця, скоро, плинно, але... вчас схаменувся. "Шукаю Вас" — каже вона.

"Якраз мене?" — відповідаю здивований.

"Вас."

"От пройдімся!..." І я послухав. З початку вона мовчала. Ми йшли поволи й я радий був цьому, що тягнулися поволи години... години тихого щастя. Бо більше нічого не бажав я собі, як тільки з нею йти, йти разом кудись — — —

Ми минули млин і перейшли на другий беріг потічка, що шумів за нами. Я взяв її ліску і бавився нею. Вона приглядалася моїй забаві і вибухла сміхом.

"Які Ви диві!"

І тепер я спостеріг, що став смішним в її очах і зачав щось говорити, а мій язик зачав плутатися — вона ж сміялася щораз більше...

Раптом я урвав і настала мовчанка.

Вона перестала сміятися — і чути було лише наш ритмічний хід.

Тепер... тепер... коли ні... то ніколи.

Перед нами на право розлягається долина,що стрімко спадає вниз. Вона ціла купається в місячному світлі.

"Чи Вам нехолодно?" — питаюсь і подаю їй плащ, при чому діткнувся її плечей. Вони були теплі. Я спинився.

"Може сядемо тут на лавці?" Вона кивнула головою і поглянула на мене. В її лиці малювалося: що ж буде? що ж, що ж? Лице її було блідаве в місячному сяйві, лише очі її великі та круглі горіли таємним світлом, наче два блудні вогники, над якими повисло тільки горе повік, що в мені несподівано, не знаю сам навіть чому, будило спочуття.

Дивне почування росло в мойому серцю й розливалося по цілому єстві. Не була це любов. Це був жаль до цієї жінки, що ось тут сидить передімною так близько, що я чую її віддих...

І тоді здавалося, що я споріднений з нею. Не лише в любові. Але наші єства живуть одним спільним джерелом: я Тебе розумію, розумію, наче моя душа перебуває в Тобі, але ніколи цього Тобі не зможу сказати — ніколи, ніколи, ніколи! Бо цього ніхто не може сказати, а коли скаже це й убере в прелюганий вінок квіток і фарб, це будуть квітки й фарби — а не почування, котрі не вхопити. Вони ж легкими крилами пронибають простори й лише часами око може спиниться на позолочених плечах ненависних почувань... і глянути на них наче в лице Бога.

"Лідіє!" — сказав я тихо й схилився до неї. Вона спустила голову.

"Чи так..." сказав я шепотом.

"Облиште мене!" крикнула вона, видерлася з моїх рук і почала бігти в долину. Я зостався сам.

За хвилю вернулася. Сперши голову до дерева, говорила жалісливо: "Нащо почування, які безнадійно розвіються для нас обох... нащо?"

"Чи ми не жиємо хвилями, тільки все часом, будучністю..." — відповів я й вхопив її сильно за руки. По короткій боротьбі припала вона до моїх грудей й дивилася палко в мої очі. В них росли, росли, як хмари, що вилонюються, не знати звідки, на обріях горизонту... нові радости, які родилися в ній в моїх обіймах...

"Ти ще ніколи, ніколи..."

"Ні, любий, я все чекала, чекала..."

"На кого? На кого, кохана?"

"На Тебе..."

"І я чекав. Мої очі вижидали Твоїх, мої уста, моє чоло... і я цілий жив очікуванням — моя дорога...

Її очі, її уста сміялися, наближувалися то віддалювалися від моїх — то знову губилися в судорогах поцілунків. —

На середині неба зависла як велика самотня лямпада — місячна куля. Пан неба. Довкруг неї крутилися прозорі хмарки, граючися по филях небесних як рої дельфінів. Великі тіни смерек витягали свої руки та гострі пальці. Таємний шум біг час до часу верхами дерев... у долині купами або поодиноко стояли дерева в срібній кирці і виглядали як вартові долини. Поміж кущами всніла біла смуга потічка, що прячалася наче луска рибки в сяйві місяця, а її мельодійно — одностонний шум, приголомшений віддалю, добігав легко — звучно до наших ух та мішався з шумом дерев і співом сверщиків. На небі було мало зір, вони зблідли від ясного місячного сяйва, а деякі з них ввсало в себе сіро — срібне небо. "Це наша зірка, назвім її по нашим імям", сказав я, показуючи на схід.

"Щастя?" — питає Лідія й притулюється до моїх грудей, наче шукаючи там захисту перед чимсь, що навіть у хвилях щастя кидає тінь на нас.

"Не знаю" — відповідаю.

А може... і вона стає сумна й ховає ще глибше голову на моїх грудях. —

— — — — — — — — — — — —

Пристрасти! У Вас родяться невисказані втіхи нового життя... На вашім дні ростуть вітки й розливають свій принабливий запах і від них стає пяною думка, почуття та душа. Пристрасти! Без вас людина бліда тінь без крови, без вас немул життєвий затхав би всі пори, котрими дихає душа, без вас зблідли би всі фарби життя в рівномірному рухові краси й сили...

Пристрасти! Ви будите страждання, що приковують живих до їх власних єств. Ви показуєте в срібно — сивих млах лярвини Ваших снів — свобідні від мук буденщини! Світ страждання виринає передімною й розхиляє свої листки як рожа та обхоплює мене зо всіх боків, вогонь уже лиже боки мого єства і врешті я — палаючий кущ. —

(Кінець буде)

Спедден, Алберта.

З околиці Спедден

Група Суспільного Кредиту в Спедден, Алберта, мала свої місячні збори на 27. червня. Поммимо гарячого дня більшість членів зійшлося на означений час й мітінґ був досить інтересний та успішний.

Перше всего члени ухвалили одноголосно подяку урядові та нашим послам за те, що старалися дати між українських фармерів аж двох агрономів, а іменно п. Підручного в Смокі Лейк, і п. Магару в Віллінґдон. Перші відвідини п. Підручного в цю околицю викликали велике задоволення й є надія, що п. Підручний дістане 100% кооперацію від тутешного фармерства.

Друга важна ухвала була, щоб улаштувати підприємство в користь газети "Суспільний Кредит". До цього вибрано спеціяльний комітет і десь по Петрі комітет оголосить коли відбудеться забава.

Річна конвенція з Бівер Ривер округи відбудеться в Спедден на 24. липня. Екзекутива робить заходи, щоб дістати премієра Ейбергарта на той день. Тому члени і симпатики Суспільного Кредиту по сусідних кольоніях повинні прибути до Спедден на 24. липня й почути промову п. Ейбергарта.

Надзвичайне явище було на цім мітінгу: те, що комуністи хотіли вписатися в члени Суспільного Кредиту. Однак коли президент пояснив кілька уступів з Суспільного Кредиту: що той, хто вступає в ряди цієї партії мусить перше зречися всяких привілеїв в старих політичних партіях і підписати заяву, що він годиться попирати 100% Суспільний Кредит, то комуністам відхотілося раптового впису в члени.

Спедденська група має поверх 40 членів й в ній є всі найкращі люди цієї околиці. Одні комуністи висміювали нашу групу дотепер. Але тепер щось в них не теє і хотять бути хитрими малоросами, щоб звяти групу під свій вплив. Колись вони в імени Ю.Ф.А. ширили комунізм, а тепер задумують захопити групу Суспільного Кредиту. Комуністи нераз вже натягнули тутешніх людий тому вони стратили всяке довіря в людий і їх масними словами ніхто вже тепер не переймається.

На закінчення хочу сказати, що під проводом наших учителів пп. Д. Прокоп і І. Зварич наша група є одна з найкращих в Алберті. За це належиться їм щире признання та подяка за труд та вміле поведення організації.

Старий член.

Торбі, Алберта.

Великий день у Торзбі, Алберта

Дня 30. травня відбувся великий пікнік у нашому Торзбі й головно для старшого громадянства цієї околиці цей день останеться в пам'яті довгий а довгий час. Хоть був це найбільший пікнік у нас, який коли тут відбувся, то для нас справляло найбільшу вартість цілком що інше, а саме: прибуття п. А. Г. Глинки, редактора часопису "Суспільний Кредит" і п. Д. М. Попеля, молодого українського посла. Ці два молоді українці радо згодились приїхати до нас і дали нам відчити по-англійськи й по-українськи, так що сотки присутних із великою увагою їх вислухали. Пікнік відбувся по полудню і промовці говорили по полудню. Вечером п. Попель говорив ще раз у салі лише по-англійськи.

Я бажаю хоч скромними словами висловити свої гадки щодо прибуття згаданих промовців. А це є—якщо ми українці мали б більше таких людий, то наш нарід у Канаді не називав би ніхто "богонками" і т. і. Вони не лінувались приїхати, хоч п. Попелеві поверх сто миль до нас, але щирими словами розповіли нам про всякі справи, та що ми повинні дальше робити. Нам дуже було приємно, коли навіть чужинці, що слухали їх промов висловлювались гарно про них. Наші так дорогі гості справили нам великий день. Ми чекали на нього так довго. Бо для нас це було велике свято.

Найкращих успіхів Вам п. Глинка і п. Попель.

Приятель.

Ліберали виграли в Новій Шкоції

У провінціяльних виборах у Новій Шкоції, що відбулися дня 29. червня, ц. р. ліберали виграли дістаючи 25 із 30 місць у легіслатурі. Перед виборами ліберали мали 22 крісла. Консерваліси одержали 5 крісел.

Загальні звіти у пресі подають, що новошкоцький премієр, Ангас Мекдоналд, є досить здібний чоловік і велику частину успіху у виборах приписують йому.

Провідник опозиції, Г. С. Гарінгтон, котрий втратив навіть своє власне крісло й котрий недавно знаходився між наміченими кандидатами на консервативного провідника в домінії, цілковито втратив наміченої можливості, коли він так погано провалився.

Здоровоумаючий загал твердить, що загал у Новій Шкоції не мав до вибору — тому й вийшли ліберали. В дійсності, щось нового в канадійській політиці мусить виринути, бо ж ліберали не розвяжуть питання ніде.

В короткому часі відбудуться вибори в Онтаріо, а також саскачеванські вибори досить близько. В обох цих провінціях тепер при урядуванню ліберали. В Онтаріо може зайти велика зміна, бо як всім вже відомо, премієр Гепберн є інакшого роду ліберал від лібералів премієра Кінга. Треба признати одне, що премієр Гепберн є дійсно здібний чоловік і в нього криються прикмети великого політичного проводира. Саскачеван пильно слідить за ходом подій в Алберті й якщо Суспільно-Кредитовий Борд й експерти, Повел і Бирн, зроблять відповідний поступ то є можливість, що С.К. може замести провінцію Саскачеван ще у наступних виборах.

Блискавиця забила дівчину

Дня 21 минувшого місяця блискавиця забила 12-літню Мері Давсон коло Гренд Прері. Цю дівчинку захопив дощ і буря на дорозі, коли вона йшла домів із школи. Блискавиця забила її коли вона сперлася коло стайні й котру вдарила блискавиця й хвилево запалила.

Дощі трохи помагають

У багатьох околицях дощі, які перепадали у послідньому тижні помогли багато декотрому збіжжю, що почерзі потішає фармерів, бо буде хоть паша. В деяких околицях, в Алберті, збіжжя дуже гарне, але на загал посуха через довший час, коли треба було найбільше дощу, вбила всяку надію на добрий урожай. Саскачеван представляє собою цього року неначе пів пустинню. Там гарячість спалила більшість збіжжя на полях. На всякий випадок: урожай в Канаді цього року не є дуже надійний.

— L. D. SNAYCHUK —
Artist, Painter, Decorator, Sign Writer
ПЕРЕБИРАЮ ЗАГАЛЬНУ МАЛЯРСЬКУ РОБОТУ
МОЯ СПЕЦІЯЛЬНІСТЬ
ТЕАТРАЛЬНІ СЦЕНЕРІЇ, ДЕКОРАЦІЯ ЦЕРКОВ, ДОМІВ І ТЕАТРІВ
МАЛЮВАННЯ ІКОНОСТАСІВ І ЦЕРКОВНИХ ОБРАЗІВ.
СОЛІДНА ПРАЦЯ — УМІРКОВАНА ЦІНА
108 Rudyk Block — Edmonton, Alberta

Вигляди є, що в Ірляндії будуть другі вибори

Недавні вибори в Ірляндії замотали справи в Ірляндії до того ступення, що можливо будуть другі вибори. Партія Де Валері одержала 69 послів, це є половину всіх, котрих є 138. Партія праці не хоче злучитись із Де Валерою тому, що на послідні сесії ірляндського парламенту перейшли деякі точки у новій ірляндській конституції з чим робітники не годяться, а самі посли Де Валери не творять більшости щоб могти проводити роботу.

Вислід виборів був як подано нижче:

Група Де Валері—69; група Когсгрейва—48; партія праці—13; незалежних—7 й незалежний лейборит—1; — разом 138.

"При помочі експертів", каже Бирн

При помочі експертів можливо найскорше ввести Суспільний Кредит у життя в Алберті, каже Л. Д. Бирн, другий з ряду суспільно-кредитовий експерт й економіст із Лондону, котрого прислав Мейджор Доглас.

Економіст Бирн прибув до Алберти, щоб при помочі Г. Ф. Повела, другого з Догласових експертів, зробити відповідні розсліджения теперішнього албертійського економічного стану.

Треба робити уважно

"Дійсний знавець свойого фаху завсіди доглене чи його інструменти є гострі, уважно мірає все два рази, а понад усе пробує бачити кінець своєї роботи заки він її починає. Ощо уважність свою я завдячую співпрацівникам, котрим приходиться нераз так тяжко боротись."

"Якщо албертійський загал хоче своєї економічної волі, я знаю багато способів у котрий можу йому помогти, але він мусить працювати зо мною. Я перше всего мушу знати бажання загалу, можливі засоби й волю загалу, заки я зможу стати з ним і з урядом проти фінансового визиску й тиранії!"

Оце є слова експерта Дж. Ф. Повела.

Місіонарів зо Злуч. Держав поарештовано в Україні

Доносить часопис "Гудок", орган комісаріяту колій, що в Україні загарештовано 25 баптистських місіонарів, що прибули туди зо Злучених Держав у 1929 році. Їм закинено шпіонажу як звичайно. Дальше сказано, що Совіти страхаються всяких людий, котрі дістають науку в чужих державах.

Вкоронувано циганського короля

У Варшаві, в Польщі, недавно вкоронувано циганського короля, Януша Квієка, який тепер має 52 роки. Квієк є королем цілого циганства на світі.

Король Квієк заявив, що він збирається їхати до Мусуліні, щоб той позволив їм створити свій дім в Етіопії. Він дальше заявив, що його уряд матиме своє приміщення у Польщі, в Варшаві.

5,292 Едмонтонських дітий зложили $31,550 до банку

Г. А. МкКі, суприндент шкіл, сказав, що едмонтонські діти мають у банку $31,550. Всіх дітий, що ощаджували ці гроші центами, по пять центів і по 10 центів і т. і. є 5,292.

Притихли

Всякі опозиції до Суспільного Кредиту трохи притихли послідними тижнями головно тому, що вони не знають, що буде робитися далі. Від коли два нові економісти прибули з Англії, "голосні оборонці правди" притихли трохи, а навіть уже перестали робити крик у справі усунення деяких одиниць із посад теперішним урядом. Сподіємося, що незадовго старі партії придумають щось нового проти С.К.

Суд призначив відшкодування фармерові

Суддя Айвз, ствердив рішення радних (джурі), коли признача $8,500 фармерові Дж. С. Ейбел із Ллойдмінстер, що мають заплатити Др. Г. Л. Кук, лікар із Ллойдмінстер і муніципальний шпиталь у Ллойдмінстер. П-н Ейбел запізвав лікаря й шпиталь за "екстрей" попалення, підчас його побуту в шпиталі в 1935 році.

Суддя Айвз відкинув аргумент оборонця лікаря й шпиталю, що позов мав би бути неправний тому, що його розпочалось аж рік пізніше.

Іден із польського роду

Ентоні Іден, заграничний британський секретар, походить із польського роду, каже С. А. Лісі з Лондону. — Можливо, що в ньому є й трохи жида.

Ще 24 замордовано в Росії

Вже 298 людий застрілено за закинену "шпіонажу" у послідних місяцях у Росії.

Саскачеван стоїть найгірше

Вигляди на цьогорічний урожай в Саскачевані є найгірші в історії Саскачевану. Тижні й тижні страшної посухи кинули цілу провінцію майже в безрадне положення. Із трьох прерових провінцій вигляди врожаю у Манітобі є найкращі. В Алберті не всюди добре, але декуди дощі у послідних двох тижнях врятували дещо.

В Онтаріо врожай є дуже добрий так, що премієр Гепберн страхається, що дещо цього врожаю не вдасться зібрати через брак робітників на час.

Др. Йосиф Мегас
Оператор, Лікар, Акушер
І лічить венеричні недуги.
ЕКС-РЕЙ МАШИНИ.
10164a - 101 ST. EDMONTON
Suite 201 Kitchen Blk. Phone 24643

Др. Іван Лесик
дентист
403 - 4 Moser-Ryder Building,
101 Street
Edmonton -:- Alberta
— Телефони —
Офісу 27442 — Рез. 82502

Найбільша українська масарня й бучарня в Алберті
HOME MEAT MARKET
10342 - 101 Street, Edmonton, Alberta
Висилає всякі масарські вироби, як ковбаси, сальцесони, болони, всякі вудженини і т.і. — в Алберті, Саскачевані й Бритіш Колумбії.
В додатку має повну лінію свіжого мяса й гросетерію.
В Едмонтоні замовлення доставляємо безплатно.
Телефон 26365
В. МАРЧИШИН, управитель.

Так як зо сходом сонця починається новий день,
Так і Суспільний Кредит почне нову еру.

As the rising sun proclaims the new day,
So will Social Credit proclaim a new era.

СУСПІЛЬНИЙ КРЕДИТ
The SOCIAL CREDIT

ОДИНОКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС СУСПІЛЬНОГО КРЕДИТУ В КАНАДІ — THE ONLY UKRAINIAN SOCIAL CREDIT PAPER IN CANADA.

РІК I. ЧИСЛО 12. — ЕДМОНТОН, АЛБЕРТА, 22 ГРУДНЯ, 1937. — EDMONTON, ALBERTA, DECEMBER 2, 1937. — No. 12. VOL. I.

Податки на Банки

— це нічого їх не коштує!

ОСЬ І ДОКАЗИ:

95 процент грошей в обігу є оруддям кредиту. Його творять банки, а не хто інший. Воно майже нічого їх не коштує. —В. Ейбергарт, премієр Алберти.

Банки повичають творячи кредит. Вони творять засоби плати з нічого. — Британська Енциклопедія.

Як наслідок банкові депозити складаються головно з кредитових грошей, що їх створили самі банки. — Гансард, 1935, сторона 1148.

Отже нехай банки створять гроші, якими можна буде заплатити ВАШІ ПОДАТКИ! — Доглес

Це нічого їх не коштує - подумайте над цим!

ДОКАЗИ: Суми банкнотів і суми депозитів, що подає Звіт Королівської Комісії про Банки й Гроші в Канаді, що її головою був лорд Мекміллен з Англії; сторона 43:

	Сума банкнотів	Сума депозитів	Створено з нічого
1916	$126,691,913	$1,418,035,429	$1,291,343,498
1921	194,621,710	2,264,586,736	2,069,965,026
1926	168,885,995	2,277,19[illegible],043	2,103,306,048
1931	141,969,350	2,422,834,838	2,280,865,488
[illegible]	141,000,000	2,260,000,000	2,119,000,000

Суми, які виказано в рубриці "створено з нічого" можна було вжити кожного року на заплачення всіх податків у Канаді підносячи тим життєвий уровень населення.

Коли банки будуть творити кредит для населення то свобідна майбутність ваших дітей буде загарантована.

ЛЮДЕ в цій одинокій дійсно демократичній країні на світі осягнуть це домагаючись такого висліду.

Тому домагайтесь висліду, якого бажаєте!

Уряд Ейбергарта в Алберті є оруддям бажань народу.

Звідки береться весь кредит?

— Чек є дрефт на кредит, за який ручать річи потрібні до життя. — Британська Енциклопедія.

Чиї річи потрібні до життя? — Народні!

Це є правдиве означення підстави кредиту. Банки перетворюють ваші річи потрібні до життя в гроші і числять вам проценти за те, що вживаєте ваш грошевий кредит, для якого запорукою є ваші річи потрібні до життя.

І це нічого їх не коштує!

Система чеків, що увійшла в життя, дає нагоду банкам творити гроші не видаючи банкнотів, — творити гроші, на суми соток мільйонів долярів понад їхній запас банкнотів коли їм тільки захочеться. — Дост. Ч. Г. Каган, державний секретар, в промові в Канадійському Клюбі в Торонті, 13. листопада 1933.

Кредит, якого потрібно, щоби зменшити кошт життя й кредит потрібний, щоби дати населенню по $25.00 місячно можна створити в точно такий самий спосіб, тими самими банками, а люде могли б створити всі товари, що потребують відповідно до своїх здібностей продукувати.

Це можуть зробити рішучі люде, що постійно цього домагаються.

Вислід: Знесення податків.
Більше покупчої сили в руках людей.
Нижчий кошт життя.

Хто платить видатки банкірів за програми на радіо?

Товариство Канадійських Банкірів: Його загально відомою ціллю є уважати на закони й судові рішення відносно банків, а головно охороняти інтереси чартерованих банків. — Звіт Мекмілена, сторона 35.

Пан ВЕРНОН НОВЛС:

Є в Алберті в характері репрезентанта чартерованих банків, цебто Товариства Канадійських Банкірів, і його одинокою ціллю є сповняти вищенаведене завдання. Він не прибув сюди в інтересах народу: За його промови на радіо платять чартеровані банки. Він має необмежений кредит на видатки, щоби поборювати рух Суспільного Кредиту, який дуже діймаючо зачіпає їхні інтереси.

Населення платить видатки банкірів на радіо.

Банки дають п. Новлсові чека на його платню й видатки— цей чек це банковий кредит — цей чек дає йому право до вашого майна. Отже в дійсності, люде витворюють майно чи товари, що гарантують чека, якого вживається на те, щоб поборювати їх й унеможливити для них дістати такий вислід, якого вони бажають.

Чи не час вже, щоб банкірів примусити, щоб вони творили кредит для людий?

Банки мусять бути оподатковані.

Це їх нічого не коштує!

Кажуть, щоб дальше продовжати мораторію

Суспільно-кредитовий мітінґ у Вуд Ривер салі, 12 миль на схід від Поноки, ухвалив кілька резолюцій в котрих присутні домагались, щоб продовжити мораторію на довгах коли вона скінчиться, як також — перевести закон для створення державної асекурації від граду.

Ми маємо право ділитись спадщиною культури, каже премієр

Премієр Ейбергарт сказав у недлю в Калгарах, що люде мають право "монатезувати" свою спадщину культури, величезні багатства провінції, що можливо вирішиться ще перед сібою.

"Хто інший має мати право 'монатезувати' Вашу спадщину культури, — чи це має належати до Вас, чи до грошевих монополістів?

"Чи величезні багатства Алберти повинні належати до Вас, чи до грошевих баронів із чужих країв, котрі не знають жадного прапору й не признають жадного короля?

"Ми сподіємося знайти цьому розв'язку," він додав. "Ми мусимо йти осторожно, але ми рішились іти вперед"

Він не складав вини на продукцію, але на розподіл.

Премієр дальше закликав своїх слухачів вірити й придержуватись клича: "Рівне трактування для всіх!"

Джон Квін вибраний майором Вінніпегу

Незалежної лейборитської групи кандидат, Джон Квін, вибраний майором у Вінніпегу більшістю 10,000 голосів від бувшого майора Ворнера. П-н Квін був майором Вінніпегу перед роком, коли він побитий був др. Ворнером.

Хотяй голосуючі одобрили дворічний термін для майорів числом 30,295 до 24,919 манітобська легіслатура мусить одобрити це й візьме ще один рік заки це ввійде в життя у Вінніпегу.

Лишається лише солома фармерам

П-ні Е. Роджерс, посолка до албертійського парламенту, сказала у своїй промові в Пононка, що фармерам у середній Алберті лишається лише солома з їхньої праці тому, що вони мусіли поплатити високі проценти, яких фінансові інституції не хотять знизити.

Домініяльний торговельний акт незаконний

В Калгарах апеляційний суд відкинув домініяльний торговельний акт ("Маркетінґ Акт") на підставі його незаконности. Апеляційний суд підтримав, що домінія перейшла свої границі і втрутила себе у права провінцій. Те саме рішення було видане одним суддею на першій розправі кілька місяців тому.

Законність того самого акту є квестіонувана судами і в Саскачевані й Манітобі.

Заняття нового СК. помічника

Е. Дж. Аттер, ново-назначений помічник Л. Д. Бирнові, сталому комішонерові СК. Борду, віддаватиме ввесь свій час головно статистичній роботі, він сказав у понеділок.

П-н Аттер рівно ж сказав, що він давно був заінтересований в суспільному кредиті й належав до групи в Кармел, Каліфорнії.

Кажуть, щоб вп. Дж. С. Бовен резигнував

Резигнація лефтенанта - говернора, Дж. С. Бовена, є бажана в опінії СК конвенції, яка відбулася в Вегревил окрузі, і резолюцію післано до премієра Ейбергарта.

В словах резолюції, конвенція просила лефтенанта - говернора, щоб він "зніс резиґнацію", на що причина є ним відложені албертійські ухвали.

На конвенції говорили Дж. Л. Мекферсон, посол на округу Вегревил, котрий обороняв лайсенсування преси урядом; В. Гейгерст, посол до Оттави з округи Вегревил і С. Г. Тейд.

Протест проти засудів Повела й Анвина

Міністер судівництва одержав протест проти засудів Повела й Анвина від Лакомб СК групи.

Наступно подана резолюція була ухвалена на зборах в Лакомб окрузі дня 16 листопада:

"До Вп. міністра судівництва Алберти.

"Вп. Пане: Ви як голова прав корони є відповідальні за справедливість, спокій і добрий уряд у провінції Алберти, — ми, горожане Алберти й екзекутива організації, чиї поліси є одобрені поверх 60 процентами голосу вічних у Лекомб окрузі, домагаємося, щоб Ви підприняли негайну акцію і вжили своєї сили і впливів наладнати таку скрайню несправедливість, яка появилася у недавних справах, що відносяться до пп. Анвина і Повела.

"В нашій опінії ці "кейси" є [illegible] брітійської справедливости, що певне принесе непоправне ім'я судам цієї провінції в очах всіх здоровоумаючих людей в цілій Британській Імперії."

Премієр каже, щоб бути спокійними в справі засудів покищо

Премієр Ейбергарт апелював до загалу, щоб покищо здержались з протестами проти засудів у справі "лайбел" так довго поки вони ще не перейшли апеляційного суду. Апель відбудеться дня 17. січня в Едмонтоні.

Премієр сказав:

"Мою увагу звернено на повинку в Калгари Албертан (повища новинка—Ред.) із листопада 18 під наголовком 'Протест проти засудів Повела й Анвина'. Я жалую, що будьяка критика цього змісту поставлена перед людей поки ще суди з ними не покінчили.

"Безумовно, що в часі коли згадана резолюція була переведена, ніхто не знав, що буде апель почалий. Було б несправедливо для наших суддів і для оскаржених, якщо б перед останнім рішенням появлялась будьяка критика в цих справах.

"Коли остаточно покінчиться з цими справами тоді, коли хто вважатиме, що є потреба критики, то висловить її в відповідних і правдивих словах і після до департменту міністра справедливости (міністер справедливости є пр. Ейбергарт—Ред.) і як що бажано то також і до міністра судівництва в Оттаві.

Онтарійська сесія почалась

Дня 2. грудня почалась сесія в онтарійському провінціяльному парламенті. Новий лефтенант-говернор Алберт Метуш виголосив першу тронову промову. Є вигляди, що ця спеціяльна сесія триватиме коло десять днів.

Доповнюючі вибори в Летбридж

Дійсно цікаво буде побачити 2-го грудня хто вийде послом у доповнюючих виборах у Летбридж на місце СК. посла Г. Е. Вайта, котрий зрезигнував із бизнесових причин перебираючи позицію в Калгарах.

"Об'єднаний фронт" реакціонерів висунув свойого кандидата в особі др. П. М. Кемпбела й вони закладаються один до п'ять, що їх кандидат виграє вибори.

Др. Кемпбелові помагають у кампанії сенатор В. А. Бюкенен, власник і видавець "Летбридж Геральд"; Е. Л. Грей, провідник лібералів в Алберті; Д. М. Догган, провідник консерватів в Алберті, і другі.

Зо сторони Суспільно-Кредитовців поставлено А. Дж. Бурнепа, інжінера на трищі по професії.

П-нові Бурнепові помагають у кампанії, міністер Меннінг, Теннер і премієр Ейбергарт, як рівно ж покликано п. Д. М. Попіля до помочі, українського посла з округи Сторджен.

8,888 голосуючих є на лісті. Залежатиме хто більше планову й успішнішу кампанію попровадить. Знаємо одне, що реакційні сили будуть сипати грішми як це вони робили в Едмонтоні в доповнюючих виборах, коли вибрано Е. Л. Грея. Але СК. повинні виграти, якщо робітники вже зрозуміли секрет єдности.

"Піплз Лиг" кандидат виграв у Летбридж

Найновіші відомості доносять, що др. Кемпбел, "Піплз Лиг" кандидат виграв вибори в Летбридж більшістю 770 голосами. — Це можливо навчить суспільно кредитовців по містах краще організуватися й завзятіше працювати.

Премієр Кінг поїхав на відпочинок

Кілька днів тому премієр Мекензі Кінг відїхав до Флоріди, Злуч. Державах, на коротку прогульку. Він сказав, його візита до Злуч. Держав не має ні національної ані міжнародної ваги. Він не сподівається бачити президента Рузвельта цей раз.

Перед відїздом премієра Кінга, премієр Мичел Гепборн з Онтаріо відбув коротку конференцію в Оттаві. Не виявлено які справи були на порядку.

Син В. Гетьмана приїжджає до Едмонтону

Довідуємося, що 18. грудня, ц. р. приїде до Едмонтону син бувшого гетьмана України Павла Скоропадського інжінер Данило Скоропадський.

В непрямій лінії інжінер Данило Скоропадський є потомком одного з останніх гетьманів козацької України Івана Скоропадського, з тих часів коли по битві під Полтавою 1909 року Москва доницувала останки автономії України.

Сам він є молодим 32-літним чоловіком, високо-образованим і інтелігентним. Він прекрасно володіє англійською мовою, англійська преса пише про нього як про українського князя. І таким без сумніву він для нас є. Сам собою вродливий і розумний він з великим успіхом пропагує ідею визволення України не лиш серед українського суспільства, але також серед англійців.

Хоча інж. Скоропадського спровадили до Канади гетьманські організації, то кожний українець, навіть не-гетьманець, повинен привитати в радістю одного з визначних провідників молодшої української генерації. Від себе, не заступаючи ніякої партійної політичної лінії серед української еміграції, бажаємо інж. Данилові Скоропадському найбільших успіхів в його корисній праці.

Здержані три албертійські закони

Головний суддя найвищого суду в Канаді (Супрім Корт оф Кенада) Дофф, назначив день 10. січня на переслухання 3 здержаних албертійських законів, а це—закон преси, контролі народнього кредиту в провінції і оподаткування банків на $2,400,000 річно.

Одинокі дві провінції, що обороняють провінції щодо уневажнення провінціяльних законів домінією будуть Алберта і Бритіш Колумбія. Ці провінції настоюють на тім, що домінія не має права уневажнювати провінціяльних законів на що вони мають легальні (конституційні) докази, бо того права домінії ніхто не дав.

Алберту заступати буде головний оттавський адвокат ко... колишній О. М. Біггар, К.С., колишній албертійський адвокат. Його назначили міністер Лусіян Мейнерд і Дж. Дж. Фравлей із аторней дженерал департменту в Алберті.

Чи ви вже підписали "синю заяву?"

Зробіть це зараз!

ЗАЯВА ОДНОДУШНОСТИ ДЛЯ УСПІХУ
(Pledge of Unity for Results)

1. Знаю, що Алберта є з природи одною з найбагатших земель на світі.
2. Там живе багато людей, що можуть працювати, але тепер є без праці.
3. Домагаюся, щоб всіх цих людей заохотити й дати їм нагоду виробляти при помочі наших зовсім непрацюючих або вчасті працюючих машин корисні річи, що уможливлять видання дивіденди $25.00 місячно для кожного "бона фіде" громадянина а забезпечуть усім прожиття таншим коштом.
4. Тому заявляю, що буду піддержувати тільки такого кандидата на якубудь урядову працю, що буде завжди голосувати проти всякої партії, яка противиться вище наведеним засадам.

Власноручний підпис ....

Адреса ....

Подаємо тут переклад заяви, яку кожний громадянин-українець, що хоче помогти збудувати "суспільний кредит" повинен підписати. Заява друкована на синьому папері й тому зветься "синя заява" ("blue pledge"). За копіями звертайтеся до:

SOCIAL CREDIT LEAGUE,
301 McLeod Building, Edmonton, Alberta.

Не відкладайте цього на завтра! Багато помагає той хто зараз помагає, а це вас нічого не коштує.

Суспільний Кредит
УКРАЇНСЬКИЙ ДВОТИЖНЕВИК
виходить в Едмонтон що другого четверга в інтересах Суспільного Кредиту й українського загалу в Альберті.

Видає: В-во Суспільного Кредиту.
Редактор: А. Г. ГЛИНКА.

Передплата $1.00 річно, 60ц. піврічно, 5ц. поодиноке число.

Адреса:
The Social Credit Publishers
10630 - 98 Street
Edmonton, Alberta

The SOCIAL CREDIT
A semi-monthly Ukrainian paper published in Edmonton every second Thursday in the interests of Social Credit and in the interests of the Ukrainian people in the Province of Alberta.
Published by:
The Social Credit Publishers
Editor: A. H. HLYNKA.
Yearly Subscription $1.00
Half-Yearly .... 60c.
Address all correspondence to:
The Social Credit Publishers
10630 - 98 Street
Edmonton, Alberta

ADVERTISING RATES FURNISHED ON APPLICATION.

Редакція за оголошення не відповідає

ЧЕТВЕР, 2. ГРУДНЯ, 1937. РІК I. Ч. 12.

Добро народу – це найвищий закон!

Ніхто на світі не має права заперечити народові права поліпшувати свого життя своїм власним коштом і своїми власними силами без різниці на які він точки в конституції не покликувався би. Навіть часто кажеться, що благородна ціль завсіди оправдує средство. Бо кому й коли дане право на те, що народ має терпіти браку серед достач; що один має жити коштом другого; що широкі маси мають бути використовувані кількома одиницями. — Для якої ж це цілі? Де так є записано? Коли й ким?

В цій же цілі Албертійський Суспільно Кредитовий Уряд перевів декілька законів, щоб вирівняти ту несправедливість, яка існує; щоб дати забезпечення й бути опікуном тих, що не в силі боротись самі за себе; щоб відібрати народний кредит із рук тих кількох приватних одиниць, котрі свідомо вкрали його від народу й вживають його лише для своїх егоїстичних цілей, в той час, коли народ є позбавлений навіть найелементарніших конечностей до життя; в той час коли уряди стали лише агенціями для колектування, або заграбання здобутків народу.

Теперішний стан річей так довше існувати не може. Факт є, що всі реакційні елементи є відповідальні за теперішнє положення. Що всі старі партії показались некомпетентні у розв'язанні проблем народу. Тому, їх обов'язком є кооперувати з тими, що докладають своїх щирих старань у спробах знайдення виходу з цього критичного положення.

Перші три албертійські закони, які ухвалені були на сесії албертійського парламенту в користь народу, були відкинені без довгого надумання федеральним урядом. Відклику від цього не було, хотяй Алберта настоювала на тім, що домініяльний уряд не мав права відкидати жадних провінціяльних законів, бо права цього ніхто йому не дав. Але це осталось без дальших успіхів.

Других три закони ухвалено на спеціяльній сесії цього літа, на місце перших трьох, і цей раз лефтенент-говернор відмовився підписати їх, і звернув їх до домініяльного уряду. Центральний уряд цей раз трохи довше продумав над цими останніми законами й остаточно подав їх на найвищий суд у Канаді (Супрім Корт оф Кенада). Розправа з цими законами почнеться дня 10. січня, 1938 р. З цього бачимо, що Алберта вже здобула багато. Вже Оттава побоялась уперто відкинути албертійські закони, але передала їх на суд.

І хоч суспільно-кредитовці малу надію мають на те, що найвищий суд у Канаді вирішить справу в користь народу, бо майже кожний суддя одержав свою позицію лише тому, що він колись мусів бути добрим партійником, і трудно сподіватись, щоб у них це партійництво так скоро пригасло. Однак справа мається не аж так крайньо зле. Бо коли б Алберта програла в Оттаві то вона апелюватиме від того рішення до "Приві Кавнсил", найвищого суду у Британській Імперії, а як банки програли б то вони також майже певно будуть апелювати до Приві Кавнсил у Лондоні. Тут вже Алберта сподіється дістати прихильніше переслухання тому, що судді в "Приві Кавнсил" є більше незалежні.

Льогічно для албертійського загалу є думати, що коли програлось б справу в Лондоні то на тім був би кінець, бо вже немає до кого апелювати й переводити нові закони, щоб знова були відкинені також не мало б змислу. Однак справа так зле не мається.

Якщо б Алберта програла в Лондоні то урядові лишається лише одна дорога, а це — звернутись до людей дорогою виборів і народ тоді буде найвищим судом.

Треба пам'ятати, що народ ще ніколи не програв у боротьбі з фінансовими інституціями, хоч це часами брало довго. Народові ніщо не може опертися. — А більше як певно, що й другі провінції підуть за проводом Алберти.

Народ також мусить усвідомити собі, що він самий мусить боротись за свої інтереси, бо ніхто інший для нього боротись не буде. Каже один учений, що життя то є боротьба з перепонами, і народ мусить поборювати ті перепони, якщо хоче здобути краще життя.

На місці стояти неможливо. Ми мусимо або йти вперед, або посуваємося назад. Тому постановім іти вперед! Піддержуймо цей уряд, а разом певно осягнемо своєї економічної волі. — А коли Ви не хочете економічної волі то чекайте спокійно! Не робіть нічого, а певне останитеся в тому самому положенні, в якому Ви знаходитеся сьогодні. Вас певне ніхто інший не визволить як не визволите Ви себе самі! ...

Тиранія грошей

(Вислови визначних людей про значення й силу грошей в теперішній час).

В ДОСТ. РЕМЗЕЙ МЕКДОНАЛД, недавно померший премієр Англії:

"Фінансісти контролюють загати на кожній річці, що обертає колеса промислу й можуть наложити кайдани на кожний існуючий уряд."

В ДОСТ. ВИНСТОН ЧОРЧІЛ, англійський міністер скарбу.

"Зовсім поважно говорю, що ці грошеві недомагання ... дійшли до такого степення, (в тому я зовсім переконаний), що творці нових баратств не зможуть безконечно терпіти таких поганих утисків."

МОНТАГЮ НОРМАН, говернор Банку Англії:

"Як не вжиється різних способів направи, капіталістична система в цілому культурному світі загине в протягу одного року. Я бажав би, щоби це моє предсказання ви запам'ятали собі для майбутнього вжитку."

Це твердження зроблено 1932 року і хотяй ужито "різних способів направи", щоб підсилити капіталістичну систему, досвід кількох минулих років доказав безсумнівно, що вона заломалася.

БАРОН РОТШІЛЬД, голова великого міжнародного банкового підприємства:

"Дайте мені кредит країни в руки й тоді мені байдуже, хто ухвалює її закони."

ДОСТ. РЕДЖИНАЛД МЕККЕННА, президент "Мідленд Бенк" в Англії:

"Банки диктують політику урядам і тримають долю людей у своїх жменях."

Громадяне Алберти почали тепер боротьбу, щоб приборкати цей гнет банкирів і мусять дружно витривати в своїх домаганнях ради прийдешніх поколінь.

Др. К. МЕКНЕЙР ВІЛСОН, визначний лондонський лікар і студент політичної економії:

"Поза своєю димовою заслоною золота банкирі роблять гроші з нічого, щоб чеслити від них значні проценти. Тільки так довго, як люде думають, що банкир позичає їм щире золото, будуть вони радо платити йому пять до шість процентів від позичок. Але в хвилі, коли вони довідаються інакше, вони зрозуміють, що вони можуть самі зробити для себе то все, що банкирі дійсно роблять для них і то багато дешевше."

ЛОРД БІВЕРБРУК, багатий властитель часопису "Daily Express" та багатьох інших англійських часописів, колишній банкир, в квітні 1932 р. в острій критиці Банку Англії сказав:

"Вже давно минув час, коли треба було змінити грошеву політику Великої Британії. Добро нації вимагає сталого поширення кредитових можливостей. Банк Англії став колодою на дорозі до заради цьому та маючи велику силу накидав урядові на протязі десятьох літ політику дефляції.

"Уряд мусить бути паном у своїй власній хаті, уряд мусить диктувати грошеву політику нації; а Банк Англії треба поставити на належне йому місце,—слуги нації. Дайте нам право завести виразумілий кредит і достаточні банкові полекші для населення а затримаєте теперішню висоту заробітних платень, сталі ціни на товари й добробут нашого народу."

ПІДСЛУХАНЕ

(про "власть імікоших" т. з. "Піплс (?) Лігʺ)

... Знайомий голос прогудів у повітрі. У дверях станув Генерал-Майор Грісба, C.B., C.M.G., D.S.O., V.D., K.C., пишно вбраний в чубатий капелюх й золотом обламовану блюзку і каже: "Генерал-Майор, Достойний В. А. Грісба", C.B., C.M.G., D.S.O., V.D., K.C., сарджент-ат-армс, говорить! Слухайте, слухайте, слухайте! "Уряд Злуки" зараз сходиться. Всіх, що не є "K.C's (кей-сіз) радником банків і фінансових установ, просимо опустити залю."

Я встав, щоб вийти, але генерал перехопив: "Ви лишень репортер і вас ніхто не кладе в коляду."

Гусаком один за другим посунули міністри перед Генерал-Майора Достойного В. А. Грісба, C.B., C.M.G., D.S.O., V.D., кей-сі виказатися кваліфікаціями на членів "Уряду Злуки".

"Як голова Піплз Ліг я, здається, повинен говорити перший", каже Достойний С. В. Філд, кей-сі. В додатку до того, що я є головою Піплз Ліг, я є також адвокатом Мортгеджового та Позичкового Товариства (Мортгедж енд Лови Ассоцієйшен), що включає в собі всі мортгеджові й позичкові компанії в Канаді.

"А я", говорить Достойний Г. Г. Парлі, "кей-сі" є головою Едмонтонської Ліберальної Партії й адвокатом Канадійського Промислово-Торговельного Банку (Кенедіен Бенк оф Комерс)".

"Коли брати під увагу право першенства, я думаю, що я мушу донести ..., почав Дост. Дж. Ф. Лимбори, "кей-сі".

"Дурниці!" перебиває Достойний Пан Парлі, "кей-сі", фармері це відсталі люде в провінції."

"Я не говорю про фармерів у провінції, хотяй я репрезентую "Фармерську" Партію в Уряді Злуки, відповідає Достойний Пан Лимбори, "кей-сі". Мій учений приятель з Канадійського Промислово-Торговельного Банку, здається, забуває, що я репрезентую Банк Монтреялу, найбагатший банк в Канаді."

Втихомирив розбурхані нерви присутніх Достойний Л. И. Кейрнс, кей-сі, кажучи жартом: "Не сварімся за право першенства. Кожний з нас має основні кваліфікації бути "кей-сі" або репрезентувати більшу фінансову установу. Як приходиться ріняти кваліфікації то що я є, думаєте? Я репрезентую консервативну партію, піплс ліг і Домініяльний Банк. В такім положенні треба бути не аби-яким акробатом, пані-дзею!"

Достойний Г. Р. Міллер, кей-сі, як звичайно, поставив своє зверха. Поблажливо усміхаючись споза окулярів до присутніх, мов до розсварених когутників, каже:

"Давайте, пічнемо, панове! Як адвокат Королівського Банку Канади (Роял Бенк оф Кенада) й Товариства Канадійських Банкирів (Кенедієн Бенкерс Ассосієйшен), голова Консервативної Партії і "батько" Уряду Злуки, я не потребую говорити про мої кваліфікації."

Почались наради. Уряд злуки довго дебатував про просьбу приняти в свій склад екс-премієра Джана Е. Бравнлі, кей-сі. "Побоююся, що нам треба буде лишити на боці п. Бравнлі; кей-сі", каже Достойний С. В. Філд, кей-сі. "Бути екс-премієром і кей-сі — цього не досить. Я певний, що Високодостойний Р. Б. Беннет, кей-сі, поставив би в його випадку домагання, щоб він репрезентував якийсь банк. "Пане генерале!" кажу я, "при чім тут п. Беннет? Він же не репрезентує ніякого банку."

"Хлопче!", каже він, "пан Беннет є цілий банк сам у собі."

"А як же то, що нема сьогодні на засіданні кабінету п. Грея?", відважився я спитати.

Здивування відбилося на лицарському обличчі Генерал-Майора Достойного В. А. Грісба, "C.B., C.M.G., D.S.O., V.D.," кей-сі: "Сарака" він промимрив, "не мав кваліфікацій. Він не є кей-сі і не репрезентує банку. Отже не було підстави для "злуки". Ми мусіли дати його під військовий суд і виключити з причини браку кваліфікацій ..."

— — — — — — — —

Не знаю, що дальше сталося, бо тут саме моя, господиня, згримала в двері: "Вставайте, бо спізнитеся до роботи!" Я схопився, пролинкув горня майже зимної кави і ... спізнився ... На дверях чекав вже на мене мій "бас." —

"А просимо, просимо!" процідив він злосливо крізь зуби. "Зайдіть до середини та візьміть свій тайм".

Бувший репортер.

(Переведено з Едмонтон Булетин.)

Дво-тижневі коментування Д. М. Попеля, M.L.A.

ПРИВАТНІ БАНКИ

Є цілком природньо, щоб приватньої власности банки вважали своїм першим обов'язком служити індустріям і торговлі в котрою їхні директори й близькі приятелі є зв'язані. Ввесь загал укладає свої "депозити" і свою поміч у приватньої власности банки, але майже всі користи, які ті банки приносять ідуть у кишені лиш кількох одиниць.

Можна сподіватись, що в часах таких як ці, кілька підпомаганих індустрій розвиваються коштом тих, що мають менші звязки з фінансовими інституціями, й ті менші торговлі банкротують, одна по другій, лишаючи ціле поле для цих великих монопольців. З того й слідує, що приватньої власности банки скорше розвивають свій бизнес, як ті, що пробують помагати меншим індустріям, і остаточно ці менші банки гублять свій бизнес і часто перебрані великими. Ось це стається в Канаді, Злучених Державах і у всіх інших державах на світі.

Цих кілька великих банків і їхніх сполучених індустрій і торговель мають таку силу, що вони є в змозі контролювати продуцента й покупця. Вони тоді накладають такі ціни, які вони лише самі бажають. І остаточно бизнес централізується в їх руках, вони підносять ціни, і коли покупець не годен заплатити за своє куплю він тоді заходить у довг, котрого він ніколи не годен сплатити.

Ця ситуація є відповідальна за поликання до життя Суспільного Кредиту, котрого головною ціллю є рівніший розподіл приходів назад людям, щоб вони були в позиції купувати більше й тимсамим збільшити продукцію річей й услуг. Цілеэло можна усунути в Канаді перебераючи контролю грошей від тих, що надуживали свої привілеї, і поставити їх в руки тих, де зможе гріш бути лише середником виміни між продуцентом, споживачем, річами й услугами.

Цілий клопіт лежить у зрості монополю й у віддаленню прогалини між ціною випродукування, а ціною продажі, що дальше спричиняє брак — а остаточно це приносить за собою більші податки, щоб покрити кошти реліфу й інші конечні урядові видатки.

Контроля грошей урядом спинить усі ці надужиття людських прав і зробить кінець усім клопотам.

МОРАТОРІЯ

Мораторія, яка підписана 25 серпня, здержує заплату довгів, які були зроблені перед 1. липнем 1936 р. Після цього всякі особисті зобов'язання мусять бути звернені до "Дет Еджаст-мент Борду" і це заобезпечує, що жадна корпорація не може забирати капіталу з Алберти.

Ця мораторія відноситься до довгів які винно́ся банкам, асекураційним компаніям, моргеджовим компаніям, машиновим компаніям, що затягнені перед 1. липнем 1936 р. Згадана мораторія буде в силі до березня 1., 1938., і її відновиться, або продовжиться коли буде треба.

Щодо приватних позичок і довгів, то мораторія не відноситься однак є точка включена, що заки хто має право позивати за довг мусить у першій мірі дістати позволення від "Дет Еджастмен Борду", а борд не видасть цього позволення якщо після розслідження він переконається, що немає звідки заплатит даного довгу.

Зглядно довгів корпораціям, то є виразно зазначено, що до 1. березня, 1938 р. не має права жадна корпорація позивати своїх довжників.

З цього бачимо, що мораторія дає досить забезпечення за довженим фармерам й іншим одиницям, що саме собою тверджує факт, що уряд бореться за інтереси загалу, а не за інтереси фінансових експлуататорів.

ПОБІЛЬШЕНІ ШКІЛЬНІ ОДИНИЦІ (ЮНИТС)

З огляду на те, що є велика потреба зреформувати дещо в шкільній системі, конечною показалась потреба об'єднувати малі шкільні дистрікти в більші одиниці, для відповіднішої адміністрації й централізації. Під теперішний час є багато шкільних дистріктів, які не можуть дати конечних річей для науки через брак фінансів. Під новою системою, де буде пять відділів і де люди будуть вибирати своїх власних тростіїв. Перемінений буде план таксації, де ціла шкільна одиниця платитиме рівний податок. Якщо котрий малий дистрікт має надвишку гроша в своїй касі, то ті гроші держатись буде офіційним бордом, для бажаного вжитку даних малих дистріктів.

Під цієї новою шкільною системою, йращі упорядкування поробиться для "гай скул" науки, що під теперішньою системою є неможливе в багатьох місцях. Об'єднанням кількох околиць в одинцю це можна зробити. А знова — купуючи велику скількість шкільних потреб разом можна буде набути їх дешевше.

Заходи пороблено, щоб в українських дистріктах так поорганізувати ці одиниці, щоб українці вибирали своїх власних тростіїв, так, щоб усе функціонувало згідно з їхніми домаганнями.

До сьогодні вже 11 шкільних одиниць зорганізовано й функціонують і вони провадять дуже вдоволяючу роботу і діти користають багато більше як попередньо.

Однак, правдою є те, що ті учителі, що не діставали добрих репортів від інспекторів, будуть примушені поліпшати свій рівень.

Загально беручи цей новий шкільний план, він буде добрий, бо навіть найкомпетентніші науковці автоитети не знаходять жадної критики в ньому.

ДОМАГАЮТЬСЯ, ЩОБ ОТТАВА ПЕРЕБРАЛА НА СЕБЕ ВВЕСЬ РЕЛІФ

В опінії албертійських майорів і міністра реліфу на Алберту вся відповідальність допомоги безробітним повинна спадати на федеральний уряд. До цього заключення прийшли на конференції в Едмонтоні майор Дейвідсон із Калгари; майор І. В. Фрай із Едмонтону; майор Д. Т. Елтон, К.С., із Летбридж; майор І. Булівант із Медисин Гет; заступаючий майор на Дромгелер Ален Гемилтон і Вд. В. В. Кросс, міністер реліфу на Алберту. Ці албертійські майори дали прямий ультимат Оттаві заявляючи, що коли міста не увільниться від відповідальності реліфу хоч у части то вони або цілком відмовляться виплачувати допомогу, або драстично її врубають.

У листі до Оттави сказано, що домініяльний уряд повинен перебрати повну відповідальність реліфу, бо це є державна конечність й обов'язок. Майор Дейвідсон уважає, що копії листу післано копії його албертійському й оттавському урядові.

Згаданий репорт є дійсно серйозного змісту. В части він каже: "Ми віримо, що час вже прийшов, щоб говорити прямо. І хотяй ми не бажаємо бавитись погрозами, ми кажемо виразно, що коли не одержимо більшої помочі від наших зверхних урядів ми будемо примушені поручити нашим канцелерам одну зо двох річей:

"1. Що від назначеного дня міста відмовляться відповідати в найменшій мірі за допомогу безробітним; або

"2. Щоб ввесь реліф був урубаний до висоти, яку наші міста можуть платити."

Ще одна важлива точка в цьому репорті є та, що тверджать, що міста не повинні покривати більше реліфу як 20 процент, як це вже є введено в Саскачевані й Брітіш Коломбії.

І так — цілий зміст згаданого репорту ставить натиск на факт, що ситуацію продовжати у теперішний спосіб неможливо. Бо поминувши самий тягар реліфу тут є вже витворений клас людей, що завсіди останеться тягарем і чекати буде на різні допомоги. Факт є, що розв'язки на безробіття покищо не знайдено, а це обов'язок державний.

НАНЯТО ПРОФЕСІЙНОГО ПОМІЧНИКА ДО СК. БОРДУ З КАЛІФОРНІЇ

Г. Л. Меклаклен, голова СК. Борду, заявив, що нанято нового помічника для СК. Борду в особі Е. І. Аттера з Каліфорнії. П-н Аттер вже прибув сюди й почав свою роботу. Голова Борду сказав, що п. Аттер буде брати місячну платню, але не сказано було яку платню він буде одержувати.

Тепер вже є три дорадники на услугах уряду. Вони є: Дж. Ф. Повел, Л. Д. Вирн, якого нанято на 10-річний контракт і п. Аттер.

Коли поспитали п. Аттера де що про Суспільний Кредит, то п. Аттер відповів, що він є твердий Суспільно-кредитовець.

П-н Аттер родився в Лондоні, Англії й по професії є акловтант. Він працював в Роял Ейркрефт фабриці в Фарнборов в Англії підчас війни.

П-н Аттер недавно повернув із Англії, де він перебував через три місяці. Дружина п. Аттера приїхала з ним до Едмонтону.

МУСИТЬ БУТИ ЗМІНА, КАЖЕ МЕНИНҐ

Провінціяльний секретар, Вд. Е. С. Менинґ, у своїй промові во Стренд театру в неділю 28. листопада сказав, що так довго поки інтернаціональні фінансові інституції монополізувати будуть і контролювати албертійський і домініяльний кредит, сталого поліпшення ситуації не можна буде сподіватись. Він сказав, що кожна людина завсіди відогравала важливу ролю у кожному русі, що коли принис повну зміну в економічній структурі.

Міністер дальше висловив подяку багатьом СК. групам і громадам, котрі прислали резолюції висловлюючи свої заяви щодо піддержання уряду у його спробах в зміні економічного стану в цій провінції.

"В такому важливому часі як це", сказав п. Менинґ, "немає незалежного становища. Ви або мусите піддержувати сторону, котра настоює на тім, що теперішний стан річей мусить бути змінений, або піддержувати стан річей який існує сьогодні. Я певний є, що ще є багато людей, що вповні не зрозуміли свойого обов'язку щодо цього питання.

"Є дуже трудно для декотрих із нас відійти від того старого звичаю 'нехай це хтось інший зробить', або сидемо собі спокійно і не кажемо нічого, а думаємо що все поліпшиться саме собою. Ось таке наставлення до справи є ворогом суспільного поступу в демократичній країні в котрій ввесь загал повинен бути тим рішаючим чинником у послідній аналізі всяких питань або реформ.

"Недавно Генрі Форд сказав: 'Гроші почали бути бизнесом самі-собою замість того, щоб вони служили бизнесові. Гроші не є масток; масток є те, що гроші можуть купити. Це перевернено догори корінем. Теперішня система заставляє нас продукувати річи, щоб було чим купувати долари, помимо того, що нам треба грошевої системи, що випродукувала б гроші, щоб було чим купувати річи.'

"Конечно є, щоб наші люде всіми засобами й спільними всіми силами пробували зробити зміну, як робиться в дійсній демократії. В першій мірі загал мусить мати відповідне поняття про грошеву систему, як каже п. Форд: 'Розв'язка лежить у вивченню другого покоління дійсної цілі грошей і правильне зрозуміння системи, яка могла бути відповідна для суспільства кілька років тому, але сьогодні не може дальше служити.'

"В першій частині слів п. Форда він каже, що теперішня система є результатом мильного поняття грошей народом. Цей послідний параграф я наводжу тому, що він дуже яскраво висловлює фільософію Суспільного Кредиту.

"Поступенно горожане цієї провінції разом із тисячами поступово-думаючих людей в інших частинах світа остаточно прийдуть до заключення, що лише під публичною або урядовою контролею грошей або кредиту ми можемо сподіватись, що прийде грошева система, котра існуватиме для цілі купування річей, місто системи під котрою ми пробуємо продукувати річи, або давати свої услуги, котрими купується гроші."

НАРІД МУСИТЬ МАТИ ДОСТУП ДО БАГАСТВА

В своїй недільній промові через радіо 15-го ц. м. премієр Ейбергарт заявив, що зовсім не ма підстави творити багаство, як нарід не має доступу до нього, цебто не може з нього користати. "Як домініяльне правительство або рада міністрів ("прайві кавнсіл") забороняють нам вживати нашого кредиту то вина паде на них", сказав він.

Премієр говорив головно про право домініяльного правительства уневажнювати закони, ухвалені провінціями, та про албертійський закон контролі над пресою. В своїй промові навів він слова премієра Нової Зеляндії, Севеджа, що на отворенні парляменту говорив:

"Ми досі платили й вічно будемо платити за кредит, що вживали в минулому. Англія ще платить проценти від кредиту, що потребувала в часі Наполеонських воєн. Ця система не зовсім добра... Ми маємо на думці вживати публичний кредит впрост, а не обходом через Лондон або інше місце. Звичайно практикувалося так, що позичку переводжено на лондонській грошевій біржі. Ми ніколи не дістали грошей. Часом дістали товари, що нам їх не дуже було потрібно. Тепер будемо робити інакше. Будемо вживати наш кредит без посто-роннього посередництва й платити наші зобовязання. Різниця між одним і другим способом є та, що в одному випадку дається в застав публичний кредит, щоб продукувати, а в другому, щоб робити довги."

Нова Зеляндія має тепер робітничий уряд, до якого майже вся місцева преса поставилась скрайно ворожо. Недавно премієр Севедж заявив, що як часописи будуть далі представляти в неправдивому світлі й ігнорувати уряд і його членів то не хай не буде несподіванкою для них, коли уряд обмежить їхні дотеперішні привілеї. У звязку з цим, премієр Ейбергарт заявив: "Ми ніколи не натякали, що треба завести цензуру преси, але такі закиди нам зроблено." При цьому навів він порівнання між воєнною цензурою й Албертійським пресовим законом.

На закінчення заявив, що ціллю Соціяльного кредиту є дати забезпечення гідного прожиття кожному громадянинові нічого від нього не відбираючи.

АПЕЛІ АНВИНА Й ПОВЕЛА 17. СІЧНЯ

Дня 17. січня, 1938 р. відбудуться апелі Дж. Г. Анвина, СК. посла на Едсон, і Дж. Ф. Повела, СК. експерта в Лондону, від засудів суддю Айвзом за видання памфлету, котрий суд вважав 'лайбел.'

Як вже відомо нашим читачам, Анвина засуджено на 3 місяці тюрми, а Повела на 6 місяців у Форт Саскачевані. Рівно ж суддя Айвз порекомендував депортацію Повела до Англії коли скінчиться його термін. Оба засуджені є випущені на волю до часу апелю на "бейл" по $20,000.

Р. Ф. Джексон оборонює п. Анвина, а Гю Келей Мекдоналд і Р. Семюлз обороняють п. Повела.

(Велике число людей посилають грошеву поміч на оборону двох згаданих Суспільно Кредитовців, і тому, коли які українці посилають поміч, повинні згадати в своїх листах, що вони довідалися про справу з українського часопису Суспільний Кредит. — Ред. СК.)

ПРЕМІЄР ЕЙБЕРГАРТ ХОЧЕ ЗНАТИ ДЕЩО ПРО ОТТАВСЬКУ АСЕКУРАЦІЮ ВІД БЕЗРОБІТТЯ

Все, що є корисне для робітників, премієр Ейбергарт каже, що він є готовий піддержувати. В цьому змислі премієр Ейбергарт відповів премієрові Кінгові, коли премієр Кінг звернувся до нього в справі висловлення своїх поглядів заки домініяльний уряд перебере повну відповідальність плану асекурації від безробіття. Домініяльний уряд мусів вперед звернутись до провінціяльних урядів, щоб зробити амендмент до Б. Н. А. Акту.

Понижче подаємо зміст листа премієра Ейбергарта:

18-го листопада, 1937.
Вд. В. Лайон Мекензі Кінг,
Прайм міністер Канади,
Оттава, Онтаріо.

Вашого листа відносно асекурації від безробіття одержано. Ми рішучо поділяємо все, що може помогти робітникам. Заки згодимося змінити Б. Н. А. Акт бажали б знати дещо трохи точніше про Вашу пропозицію. 1.—Чи це означатиме зменшення заробітків до тої міри? Якщо ні, то як це буде здержане? 2.—Чи це значитиме, що прихід від роботодавців буде даний споживачам, що під несе ціну продуктів? Як це можна заобезпечити? 3.—Припускаючи, що вкладна частина федерального уряду має бути здобута дорогою більших податків, чи це в дійсності не розподілить лише купуючу силу без збільшення її і накине більший тягар податку на споживачів. Ми вагались би піддержувати таку схему, котра спихала б більшу частину помочі безробітним на плечі заробляючих. 4.—З другої сторони, якщо Ваша схема може бути переведена без творення нових довгів, чому б цілої суми не здобути в цей спосіб без оподатковування роботодавців, робітників або горожан взагалі.

В. Ейбергарт, премієр.

ЕЙБЕРГАРТ МУСИТЬ ЧЕКАТИ АЖ ДО ДОМІНІЯЛЬНОЇ СЕСІЇ, ЩОБ ПОЧУТИ ПЛАНИ АСЕКУРАЦІЇ ВІД БЕРОБІТТЯ

У відповідь на телеграму премієра Ейбергарта до премієра Кінга в справі більших деталів щодо домініяльного плану асекурації від безробіття, премієр Кінг відповів, що він жадного плану не буде виявляти аж до наступної сесії.

В першій мірі премієр Кінг звернувся був до провінціяльних урядів за їхньою згодою зробити зміну до Б. Н. А. Акту в цілі сформування домініяльного плану асекурації від безробіття. На це бажання премієр Ейбергарт відповів, що конечно є, щоб одержати більше інформацій щодо самого плану заки він міг би дати свою згоду. Премієр Кінг відмовляється дати більше інформацій. Він хоче, щоб провінції згодились на його пропозицію на сліпо.

КАЖУТЬ, ЩОБ ГРІЗБА РЕЗИГНУВАВ

13 листопада ухвалено резолюцію Стоні Плейн Конститюенсі Асосієйшен, домагаючися, щоб сенатор Генерал Грізба резигнував із сенаторства тому, що він заангажовує себе в партійну політику. Сенатор від повів, що він далі думає продовжати завзяту критику против цього уряду.

ЩЕ ОНДА ГРУПА ДОМАГАЄТЬСЯ, ЩОБ ГЕНЕРАЛ ГРІЗБА РЕЗИГНУВАВ

Вже друге домагання прийшло цей раз від Суспільно-Кредитової групи в Едмонтону з дня 26 листопада, щоб Генерал Грізба резигнував із позиції сенатора. Він є один із двох сенаторів в Алберті.

Генералові закидувано, що він причиняється держати нарід у темноті, як це має місце в Хінах. Це дійшло вже до крайнього степення й тому резолюція містить домагання, щоб Генерал резигнував із сенаторства. В опінії суспільно-кредитовців сенатор повинен служити державі взагалі, а не сторонити за певними партіями. Кажуть, що він повинен задержувати надпартійне становище.

Генерал Грізба відмовляється резигнувати покищо. Він у відповідь каже, що він поборює темноту!

СЕСІЯ В АЛБЕРТІ ПІЧНЕТЬСЯ ПРАВДОПОДІБНО В ПОЛОВИНІ СІЧНЯ

Великі можливості є, що сесія в албертійській легіслятурі пічнеться десь у половині січня, на всякий випадок — скорше як минувшого року.

Перед сесією відбудеться кілька-дневний кавкус (наради СК. послів).

ДОМАГАЮТЬСЯ, ЩОБ ДАТИ МАКЮНОВІ МІНІСТЕРСТВО

Албертійські ліберали домагаються, щоб премієр Мекензі Кінг зробив Дж. А. Мекюнова міністром, одинокого ліберального посла з Алберти до Оттави.

В резолюції до премієра Кінга, ліберальна конвенція на котрій були представники зо всіх частей провінції, сказано наступне:

"Ми, екзекутива албертійської ліберальної організації, бажаємо висловити свої погляди відносно репрезентації Алберти в кабінеті.

"Ви нераз висловлювали й ми в повні годимося з Вами, що є велика потреба задержати зрозуміння одні других, компромісу й доброї волі, а це можна одержати, коли кожна провінція буде зарепрезентувана в федеральному кабінеті.

"Провінція Алберта є під цей час зарепрезентувана по стороні уряду Дж. А. МакКіном, М. П., котрий ми вважаємо має всі потрібні кваліфікації й він добре репрезентував би погляди цілої провінції.

"Ми бажаємо поставити перед Вас резолюцію недавно передану переведену в Калгарах на конвенції й ми віримо, що Ви візьмете її під увагу.

"Тому ж рішено, щоб албертійська ліберальна організація рекомендувала Вд. В. Л. Мекензі Кінгові, щоб він уділив провінції Алберті голос у федеральному кабінеті, а це — щоб включив у кабінет Дж. А. Мек-Кінона."

Наші читачі пригадують, як ліберали завсіди причіпляють марку СК. урядові, закидуючи їм політиканство, цебто — що все, що робиться є обчислене на замилення очей загалові. Позвольте ствердити, Шановний Читачу, що вище наведений крок зо сторони лібералів не має жадної іншої цілі лиш грати на почуття загалу в Алберті. Бо чому ж ніколи попередньо ліберали в Алберті не ставили такого домагання? Чи ж не було потреби на це попередньо? Але тут із обчисленням взято цей крок, щоб зроджувалась сугестія в загалу "Ось як би так Алберта мала ліберальних послів в Алберті то можливо й всі 17 були б міністрами, а Суспільно Кредитові посли не можуть осягнути нічого подібного." Та кожний інтелігентний читач читач повинен знати, що навіть коли б п. МекКінон одержав це, то ціль в тому буде привернути загал в Алберті до лібералізму.

ГЮГИЛ НАЛЕЖИТЬ ДО "ПІПЛЗ ЛІГ"

Бувший міністер судівництва в албертійському СК. уряді заявив недавно, що він вже записався до "Піплз Ліг" разом із п-ні Гюгил. П-н Гюгил вибраний послом із рамени Суспільного Кредиту із Калгарів. Сьогодні він вважає, що для нього є більше корисно належати до "Піплз Ліг" організації, котрої ціллю є поборювати СК. П-н Гюгил одержав вже декілька резолюцій в котрих домагаються його виборці, щоб він резигнував, бо кажуть, що він їх зрадив.

ПЕРЕВЕДЕНО ВАЖЛИВИЙ ЗАКОН ДЛЯ МАЛИХ СКЛЕПАРІВ

Провінціяльний "ордер -ін - кавнсіл" перевів закон для склепарів, котрий заперечує склепарам продавати деякі річи за нижчу ціну від ціни голсейлу. Дотепер великі склепарі завсіди продавали так звані "лідерс", це є речі які продається понижче ціни яку склепар самий платить, щоб привабловати покупців. Це було дуже некорисне для менших склепарів.

Сьогодні, кожний склепар мусить продавати ці "лідерс" найменше пять процент понад ціну яку він сам заплатив у даній околиці.

Цей закон дасть кращу нагоду меншим склепарам провадити компетицію з великими "чейн сторами."

ЧИ В ВАШІЙ ОКОЛИЦІ ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ БУДЬЯКЕ ПІДПРИЄМСТВО НА ПОМІЧ ЦЬОМУ ОДИНОКОМУ УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬНО КРЕДИТОВОМУ ЧАСОПИСУ В КАНАДІ?

КОНСЕРВАТИ В АЛБЕРТІ ГОТОВІ НЕ БРАТИ УЧАСТИ У НАСТУПНИХ ПРОВІНЦІЯЛЬНИХ ВИБОРАХ

М. Д. Доггин, консервативний посол на Едмонтон і проводир консерватів в Алберті заявив, що консервати в Алберті є готові не брати участи в наступних провінціяльних виборах в Алберті якщо сформується сильний спільний фронт усіх реакційних елементів; тоді консервати йшли б під цим спільним іменем, так довго, як цей фронт візьме платформу проти теперішнього СК. уряду.

Другий визначний консервативний проводир із Калгарів Г. С. Петерсон, К.С., також заявив ще перед п. Догганом, що консервати хотять об'єднати всіх тих, що є проти СК. уряду й ставити лише одного спільного кандидата проти кожного Суспільно - Кредитовця. Найбільшою ціллю цього об'єднання мало б бути поборення теперішнього уряду в Алберті.

Під цей час у провінціяльній легіслятурі є лише два консервативних послів, і тому вони вважали, що підступившись до людей із іншою маскою вони зможуть контролювати полиси того об'єднаного фронту. Видно, що не мають відваги йти перед людей з їхніх старим обличчам (іменем консерватів).

ЛІБЕРАЛ ВИГРАВ У ВІКТОРІЇ

В доповнюючих домініяльних виборах у Вікторії, Б. К., п. Р. В. Мейгю, ліберальний кандидат, вибрав вибори більшістю 1848 голосами від консервативного кандидата п. В. А. МкКелвія. П-н Мегю (ліберал) одержав 9487 голосів; п. МкКелвій (кон.) 7641; проф. Кінг Гордон (С.С.Ф.) 6643.

Це є перший раз за 30 років, що ліберал буде репрезентувати цю округу в Оттаві.

РЕЙ І КОГЗВЕЛ УСТУПАЮТЬ

Два визначні громадяне в "сивіл сервіс" в Едмонтоні уступають із своїх позицій почавши 1 січня, 1938. Перший із них є шеріф Дж. Рей, що занимав позицію шеріфа в Едмонтоні від 1920 року. Другий є адвокат Е. Б. Когзвел, котрий був "кравн просекютором" поверх 25 років. Р. П. Веллес із Калгарів перебере позицію шеріфа, а Дж. В. МкЛанг із Едмонтону перебірає позицію "кравн просекютора."

ЩЕ ОДИН УКРАЇНЕЦЬ ОДЕРЖАВ УРЯДОВУ ПОСАДУ

Останніми днями довідуємося, що Ф. Ганочко, що довший час учителював у Виллінгдон, одержав інспекторство шкіл у провінції Алберті. Він мабуть буде об'їздити Мирнам околицю. Український загал повинен радіти, що українці чимраз добиваються до вищих позицій. Віримо також, що п. Ганочко буде великою поміччю у своєму дистрікті в зорганізуванні так званих "лардж скул юнитс", а що найважливіше — він інформуватиме наш український загал про дійсний стан цієї справи, та доложить усіх своїх старань, щоб це не відбилось відємно на українських учителях. Сама централізація є добра річ, але треба доглянути, щоб в українських дистріктах українці репрезентували це центральне тіло. І лише в такий спосіб переповнена учительська професія не виключить із заняття українських учителів в першу чергу.

ДОПИСИ

Мирнам, Алберта,
Бокс 107,
23-го листопада, 1937.

ОТВЕРТИЙ ЛИСТ ДО П-на П. І. ЛАЗАРОВИЧА

Едмонтон, Алберта.

ПОВАЖАНИЙ ПАНЕ!

Мені дуже дивно, що Ви, пане Лазарович, позволили себе ужити банкирам за знаряд до пропагування їх брехнів через радіо.

Колись я Вас мав за примірного чоловіка. Чоловіка, що бував по світі і має широкий світогляд; що не дасть себе звести з той дороги, котру уважає за правильну; чоловіка, котрий знає, що є добре й повинно усього опору, буде боронити свій ідеал.

Тепер бачу Вас на цім противно. Ви тепер обернулись хвостом до народу.

Я є тепер переконаний, що Ви не бороните того, у що вірите. А коли вірите то Ви замало студіюєте життя нашого загалу.

Дуже мильно було б із моєї сторони сподіватись, щоб усі вірили в те, що я вірю. Я повинен би мати на стільки чести, щоб шанувати Ваш погляд. Чому Ви, пане Лазарович, не шануєте мого погляду на справу Суспільного Кредиту.

Ви не дали найменшого натяку на те, що Ваш People's League зробив би. Чи Ви трохи устидаєтеся тим, що вони нічого не роблять в нашій провінції і нічого не зроблять.

Тому ж я Вас, пане Лазарович, закликую на утворені дебати через дописи до цього або котрого іншого часопису. Коли Ви не боїтеся і знаєте, що Ви говорите, то я вірю, що Ви не пропустите цієї нагоди далі популяризувати ті ідеї і можливо, що і дістанете ще деякого грейцара від "People's League".

Коли ні то буду уважати, що Ви були загіпнотизувані банкирами й не варт Вас брати під увагу.

Тема дебат була б:

"Рішено, що албертійський уряд дійсно старається добра для загалу." Або: "Рішено, що теорія Суспільного Кредиту правительства в Алберті є добра."

Ви вибирайте тему й часопис до котрого будемо писати. Я беру афірмативну сторону котрої будь точки.

Вірю, що не застрахаєтеся, і зостають,

З поважанням,
Андрій Ілиніцький.

А. ЗАГАРІЯЧУК,
Вінніпег, Манітоба.

ЕКОНОМІЯ

Одного разу був я на фармах і в фармера заночував. Пізно вечері я зачув як він поучав своїх дітей. Казав він: "Дивіться діти — на світі тепер криза й майже кожний наш знайомий терпить недостачу та біду. Із цих причин я хочу приготовити вас до життя й навчити вас дещо доброго в економії. — Вам треба лише потрохи їсти хліба, молока, сира й сметани, бо як поїсьте все то мало що останеться на продаж. Треба й також вважати на ваше убрання, бо як підрете його то буде зле, бо не буде за що купити нового. Будьте вдоволені з малого. Бачите, як я тяжко працюю і не можу доробитися. Отже вважайте, діти, прошу вас помагайте мені; ходіть у дрантивім шматтю та мало їжте й ніколи не вимагайте забагато, а понад усе — щадіть усі гроші та будьте економічні, так як я, — ваш батько."

На другий день устав фармер раненько, ще залдви світало; збудив він жінку, а потім і дітей. — А я немов ще спав. Чую, а фармер ось таку науку почав: "Іди Василю до комори візьми вівса та насип коням. Їх треба добре нагодувати, бо я буду сьогодні орати. Бо тую штуку всі вже знають, що коня гонить ся не буком, а вівсом. А ти, Миколо, вижени худобу в пасовиско нехай пасеться, щоб гладкою була, бо голодна не дасть молока. Нагодуй кури, щоб добре неслись; дай добре їсти поросятам, щоб не кричали та кинь соломи, щоб їм було тепло, та, щоб добре виглядали. Поправ також буду, бо вже буде зміна погоди, бо в доброго фармера повинно бути вигідно й тепло і псові та котові."

Ось так я все те слухав і дивно стало мені, чому то фармер учить дітей своїх економії, а звірят ні. Домашні звірята про економію не знають і не чують, а діти наші в нужді та недостатках виростають.

Карта на передплату

Висилаючи передплату на цей часопис СУСПІЛЬНОГО КРЕДИТУ виповніть цю карту й зашліть до:

THE SOCIAL CREDIT PUBLISHERS
10630 - 98 Street -:- Edmonton, Alberta

В залученню посилаю $1.00 як річну передплату на український часопис Суспільного Кредиту. Часопис прошу висилати на адресу:

Ім'я й назвиско ....

Пошта ...., Провінція ....

—ТЕЛЕФОНИ—
Офісу 21313 Рез. 32514
S. A. G. BARNES
загальний агент від Асекурацій — від огню, на життя, на випадки й каліцтва, слабість й авта.
Продає бонди—дає поради в фінансових справах і т. і.
Офіс: 501-2-3 Agency Bldg.
10037 Jasper Avenue
EDMONTON -:- ALBERTA

А. Г. ГЛИНКА І Д. М. ПОПЕЛЬ ПОВЕРНУЛИ З ОБ'ЇЗДКИ З ДИСТРИКТУ МИРНАМ

А. Г. Глинка, редактор і видавець українського часопису "Суспільний Кредит", і Д. М. Попіль, український посол, СК., з округи Сторджен, лише повернули з майже одно-тижневої об'їздки з відчитами в українській околиці Мирнам.

Оба промовці відбули сім мітінгів у цій окрузі в трьох і пів днях. Кожного дня вони говорили на двох мітінгах. В неділю дня 21 вечером вудбулося велике Суспільного Кредиту віче в Мирнам, в понеділок у Славі й Дервент, у вівторок у Петфіндер і Красногора, у середу в Моркемб і Мусідора.

Повернувши з Мирнам околиці згадані громадяне мали вже два мітінги в п'ятницю 26-го в окрузі Ледук, де вони говорили до англійської громади по полудні в Калмар, а вечером у народньому домі - близько Ледук.

ВОЛЯ ПРЕСИ

Мейджор Доглас сказав, що такої річи як воля преси тепер нігде немає і тому ті, що контролюють пресу не повинні так кричати, що хтось пробує загрожувати волі преси.

Доглас сказав: "Чому торбуватись фінансом? Вся світова преса, із малими виїмками, не має волі дискусувати цього питання — хіба що зо сторони тих, що користають із фінансу?"

Він дальше сказав, що яких 75 процентів преси в Англії є контролювано посередньо чи безпосередньо банками, й великими асекураційними компаніями та що початок всіх інтернаціональних проблем можна знайти в фінансовій системі.

"ВІД БИКА НЕ МОЖНА СПОДІВАТИСЬ МОЛОКА"

—Так звучить одна українська пословиця. Так же й не можна сподіватись від декотрих одиниць, щоб і вони розуміли кожну ситуацію — хоч вони думають, що вони є всезнайки й все є на правильній дорозі, а всі інші помиляються.

Ось хоч би взяти ч. 44 "Українського Голосу" з 3. листопада в котрому "якийсь" "М. П." написав допис із Едмонтону під назвою "Політики."

Критикує цей громадянин українське протестаційне віче заряджене суспільно-кредитовцями в справі здержання трьох законів лефтенент-говернором в Алберті. Резолюція звернена була до премієра Кінга, бо всі інші організації послали резолюції також там. Цей "критикан-інтелект" настоює на тім, що ніхто не має права скликати жадних протестів під українським іменем, бо не закликано його брати участи в ньому.

Дальше накидується цей на А. Г. Глинку, Д. М. Попеля, укр. посла на округу Сторджен, В. Дороша і П. Мітенка за те, що вони брали участь у такому вічу й його заряджували. Після цього 'динамічного розуму" найкраще не робити нічого, щоб не дай Боже коли не помилитись. — Це є засада його!

Він також говорить, що "всі ті промовці шукають популярности". А він не хоче, щоб вони були популярними. Чому?— Він не каже.

Щодо п. Глинки й п. Дороша то закидує їм те, що "вони є націоналісти." Віримо, що він повинен радіти, що між українцями в Канаді є націоналісти. Бо чим він хотів би, щоб українці були?!

Але добре каже наша пословиця: "Від бика не можна сподіватись молока."

БАНОК У ПІВНІЧНОМУ ЕДМОНТОНІ БУДЕ ЗАПЕРТИЙ

А. Т. Лов, банковий супервайзор із Калгари, заявив, що вони є примушені заперти свій банковий "бренч" у північному Едмонтоні, "Роял Бенк оф Кенада" з причин браку бизнесу. Сказано було також, що ще кілька бренчів будуть заперті в Алберті. Бренчі цього банку вже заперті в Лангдон і Гедлі. Гинтерс бренч буде запертий в короткому часі. П. Лов впевнив, що всі ці бренчі будуть знова отворені якщо скількість бизнесу позволить на це.

СКЛЕПИ НЕ ЗАПИРАЄТЬСЯ В ГРУДНІ

Чартер міста Едмонтону дозволяє держати склепи отворені в середу по полудні через місяць грудень. Цього року всі склепи в Едмонтоні будуть отворені цілий день кожної середи з огляду на наплив торговлі перед Різдвом. Грудень є одиноким місяцем у році, що є виключений від святкування пів дня що середи, що належить для клерків. Оставших одинадцять місяців треба запирати склепи що середи по полудні. В місяцях маю, червні, липні й серпні заперття склепів у згаданий день є примусове, а оставших сім місяців не є примусових так довго як склепар зробить зарядження, щоб робітники його одержали пів дня на відпочинок.

ПЕРЕСТОРОГА ДЛЯ УКРАЇНЦІВ

Вже від давнішого часу декілька українських торговців в Алберті пробують продавати різні масарські вироби, як сальцесони, ковбаси і т. і., котрі вони купують від різних чужих фірм, а говарять своїм покупцям, що вони набули їх від нас.

Ціла справа лежить у тому, що ці торговці набувають у різних фірмах свої масарські товари за низьку ціну і дуже від мого сорту, а продають їх своїм покупцям за вищу ціну кажучи, що даний товар є набутий в нас, щоб його лише продати. Опісля приходять до нас люди з цих місцевостий і висловлюють своє невдоволення щодо проданого їм продукту.

На будуче, ми не бачимо чому ми мали б терпіти ось таких висказів даних торговців і поставимось різкіше до них. —Бо нас взяло роки здобути добре імено нашим масарським виробом і вважаємо, що ми не повинні тратити його лиш через те, що хтось не годен продати куплених ним виробів під фірмою від котрої він їх купує.

HOME MEAT MARKET
10342 - 101 Street
EDMONTON -:- ALBERTA
Василь Марчишин, упр.

ГРЕЙ ПОЯСНЯЄ ПРИЧИНУ ЧОМУ ВІН ХОЧЕ ВІДХРЕСТИТИСЬ ВІД ЗЛУКИ

Е. Л. Грей, ліберальний проводир в Алберті і новообраний ліберальний посол на Едмонтон, отверто заявив, що його бажанням є відскочити від так званого об'єднання між консерватами, лібералами, Ю. Ф. А., Піплз Ліг і т. д. тому, що це об'єднання має на меті перебрати на себе контролю кампанії, а п. Грей думав, що це буде лише кооперація між згаданими групами.

П-н Грей дальше сказав таке: "Це є вимірене контролювати політичну кампанію. Воно складається з політикерів — це є, назначених політичними групами. Обов'язок вони наложили на себе накреслити платформу, назначити проводира, і заряджувати конвенції іменування у всіх округах. В інших словах, це об'єднання собою представляє нову екзекутиву нової політичної партії, котра мала б задержати деякі характеристики старих партій.

З повище наведеного бачимо, що ліберали ще думають, що є можливости задержати ліберальну партію в цілости й вони хотять, щоб інші групи підбігали за ними, однак на це є мала надія.

ДОМІНІЯЛЬНІ ВИБОРИ В 1938 РОЦІ

Теперішний доміньяльний уряд знаходиться тепер перед багатьома важними проблемами, яких уряд абсолютно не може поладнати без загальних доміньяльних виборів; в такому самому положенні знаходиться уряд Великої Британії — тому, є великі можливості, що загальні вибори в 1938 р. відбудуться в Канаді й у Великій Британії.

В опінії поважних одиниць урядів Британії й Канади, новопропонувані торговельні угоди між Британією і Злученими Державами, а також між Канадою і Злуч. Державами є так скомпліковані, що трудно, щоб обійшлося без виборів.

В жовтні наступного року буде три роки, як премієр Кінг перебрав офіс і з огляду на вище згадані важні проблеми вибори майже певні.

Сесія доміньяльного парламенту почнеться правдоподібно в половині січня, 1938 р. По сесі покажеться ясніше, що якраз треба конечно зробити.

Хоч мало згадується про небезпеку можливости нової війни, в усіх колах посліднами часами, головно в пресі, треба тямити пам'ятати, що можливість війни є більша. З огляду навіть на це конечно є в інтересі двох англійських світів прийти до кращого порозуміння на підставі торговлі. Вважається, що трикутник Америка—Канада—Британія буде формуваний перед небезпекою війни.

Ще дві справі, що трудно поладнати без загальних виборів є питання конституційне між провінціями, а домінією. Албертійські змагання змінити контролю кредиту є мабуть найважливішою проблемою перед доміньяльним урядом, бо це значить, що Алберта посунула справу так далеко вперед, що доміньяльний уряд, або мусить робити те саме, що робить Алберта, або гровить йому втрата свойого грунту. Останне питання є прогресивний крок, що під приняв премієр на Онтаріо, Мітчел Гепберн, а це — назначення нового лефтенант-говернора на Онтаріо в особі Алберта Метувзі із Торонта. Ню Бронцвик вже від кількох років не оплачує жадних резиденцій для лефтенанта - говернора. Алберта майже певне пробувати буде усунути лефтенанта-говернора, бо такі домагання силяться від загалу цілої провінції. І такі питання звичайно залагоджується виборами.

З'ЄДНАННЯ В СОЦІЯЛЬНИХ УСЛУГАХ, РЕКОМЕНДУЄ ПРЕМІЄР ЕЙБЕРГАРТ

Говорячи на конвенції Албертійської Організації Муніціпальних дистріктів, яка недавно відбувалася в Мекдоналд готелі в Едмонтоні, премієр Ейбергарт сказав, що в його опінії переорганізування муніціпальних дистріктів повинно було давно зробити. Він дальше сказав: "Мені здається, що муніціпальні граници були так подрежнованні, щоб можна було зєднати соціяльні услуги в галузах науки, здоровля й інших, що в великій мірі заощадило б багато гроша в адміністрування їх, дало б кращі результати та улекшило б наш спільний тягар.

"Неможливо є, щоб теперішний стан був вдоволяючий, де один дистрікт платить по 3 'міли' податку, а другий 30."

Щодо улекші від тягару податків то премієр сказав, що він не може бачити сталої розв'язки так довго поки загал не дістане контролі кредиту у свої руки. Тоді податки, які мають злу основу цілковито скинулося б.

Між іншими премієр сказав, що є на меті зміни систему оподаткування, котра тепер опірається на землі. Він також сказав, що є конечність піднайти нове джерело приходів.

Відносно поділу, або пересунення обов'язків від муніціпалу до провінціяльного уряду, а від провінціяльного до федерального, з відтам знова назад, премієр сказав, що таким способом не розв'яжеться наших проблем.

Зчинити дальше неможливо, бо це не завело б нас на добру дорогу.

Якщо взагалі податок має бути покищо то він повинен опіратися на приходах, чи продукції, а не на вартості землі. Бо лише в такому випадкові продуцент зможе заплатити свій податок.

Він також згадав, що одним добрим кроком уряду було перебрання нагляду сухіт. Також піднесено матерінську поміч 25%.

УПОМИНАЮТЬСЯ АСЕКУРАЦІЇ ВІД ГРАДУ

Поверх 200 представників на албертійській муніціпальній конвенції, яка недавно відбувалася в Мекдоналд готелі, домагалися, щоб уряд здобув кредиту для відновлення Асекураційного Борду від граду.

Резолюція звучала наступно: "Нехай буде рішено, щоб це зібрання звернулось до албертійського уряду, щоб уряд ужив усіх заходів, щоб направити фінансову позицію борду від граду в тій цілі, щоб цей борд міг функціонувати."

В додатку делегати перевели голосування, щоб уряд старався ухвалити певні зміни до асекураційного акту від граду, де комітет вибраний урядом міг би подавати свої поради.

Вд. Солон Е. Лов, провінціяльний скарбник, заявив, що заки уряд піднайде новий основний план для асекурації, він думав, що покищо треба продовжати після старого плану.

Чотири нових плани були предложені А. Г. Товелом, управителем Албертійського Асекураційного Градового Борду. П-н Говел дав перебіг обставин серед яких борд мусів працювати, де було замало кредиту до розпорядимости. Він дальше сказав, щоб присутні не спихали вини на уряд за те, що не було досить кредиту, бо це не урядова справа, а муніціпальна.

Певне, що тепер доложиться всіх старань, щоб поставить цей асекураційний борд на добрі основи, що певне буде великою поміччю для фармерів. Над цим тепер працюють.

У Дванадцяту Річницю Існування Нашої Фірми

HOME MEAT MARKET

Phone 26365 — 10342 - 101 Street — Phone 26365

EDMONTON ✦ ALBERTA

Вже дванадцять років, як ми почали торговлю в місті Едмонтоні під вище-наведеною назвою й адресою. За ввесь цей час ми вдоволяючо услужили сотки тисяч наших покупців і в скрутних моментах ніколи не відмовились помогти. Ізначиться тим, що помагали нам торгуючи в нас.

При цій нагоді святкування нашої дванадцятої річниці бажаємо висловити якнайщирішу подяку всім нашим покупцям за торговлю, яку вони передавали в наші руки в минувшині й твердо віримо, що на будуче вони остануться нашими покупцями і приятелями.

В. Марчишин

Рівно ж віримо, що кожний торговець у більшому чи в меншому містечку, чи на околиці, котрий провадить торговлю, а може спродавати масарські вироби, як ковбаси, сальцесони, болони й всякі інші вироби, дасть нам першу нагоду виповнити його замовлення.

За ввесь час існування нашої фірми ми здобули велике число сталих покупців у цілій Алберті, Саскачевані й Брітіш Коломбії. Ми завсіди старалися задоволити своїх костумерів, щоб вони осталися нашими покупцями на стало.

Хочемо додати, що в нашій фірмі працюють лише наші робітники, довголітній спеціялісти по лінії масарства. Ми завсіди виробляємо ковбаси зо свіжого й доброї якости м'яса. Нас знають роками як спеціялістів по цій лінії.

Просимо завважити, що минулого великоднього тижня ми заповнили замовлень на близько 10 тонів ковбас, це є коло 20,000 фунтів. Цей факт самий говорить про себе.

Не забульте Різдвяних Свят!

Якщо Ви думаєте справити в себе добрі Різдвяні Свята, замовляйте в нашій фірмі ковбас й інших масарських виробів. Бо чому ж Ви мали б жалувати для себе самих?!

Не отягайтеся зо своїми замовленнями до послідних днів перед святами, бо тоді трудно буде нам догляднути Вашого замовлення найкраще.

Замовлення Ви висилаємо за готівку або C.O.D.

ВІДВІДАЙТЕ НАШЕ ЗАВЕДЕННЯ.

При цій же нагоді запрошуємо Вас відвідати нас й оглянути наше заведення. Ми радо привитаємо Вас.

В. МАРЧИШИН, управитель.

ВІДБУДУТЬСЯ ВІЧА З РАМЕНИ СУСПІЛЬНОГО КРЕДИТУ

В ПЕНО — 3 грудня, в п'ятницю, 6:30 вечером.
В ПЕРЕМИШЛЬ — 4 грудня, в суботу, 7:00 вечером.
В ЛАМСТОВН — 5 грудня, в неділю, 2:30 по полудні.
У СКАРО — 5 грудня, в неділю, 7:00 вечером.

Промовляти будуть: А. Г. Глинка, П. Мітенко й Вас. Дорош із Едмонтону..

Приходіть громадно! Не опустіть цих віч, а певне почуєте щось цікавого про Суспільний Кредит.

ПОЧАЛИ АКЦІЮ ПРОТИ УРЯДУ

Адвокатська фірма Гріэба-О'Конор і Оконор зложила 200 дол. на руки клерка високого суду, щоб мати доступ домагатись від уряду звернення 200 дол., які були зложені як депозит Дж. Г. Кестелом із Гай Ривер у їхній спробі позбавити премієра його крісла.

Одною із передвиборчих принціпів суспільно-кредитовців була заява, що коли б будь яка округа вважала, що її суспільно-кредитовий посол не сповняє своїх обов'язків, дана округа мала право перевести спис голосуючих проти такого посла й він автоматично тратив би своє посольство. Із цим самим наміром переведено було так званий "рекол акт" таки на першій сесії суспільно-кредитового уряду. Однак показалось цього року перед останньою спеціяльною сесією, що всі реакційні елементи з'єднались під скритим проводом і при помочі фінансів імпортували поверх 2,000 робітників у його дистрікт, Окотокс-Гай-Ривер, і почали збирати 67½ всіх голосів, щоб позбавити премієра його крісла. Коли посли побачили, що тут фінанс може рішити, а не демократія, вони відкинули "рекол акт" і справа стала покінчена.

Тепер ті, що складали гроші як бонд в сумі $200.00 пробують відібрати їх назад.

ДЮПЛЕСІ КАЖЕ, ЩО ОТТАВА НЕ ПОМАГАЄ

Премієр Дюплесі з Квебеку каже, що домінія не дає йому жадної помочі в його боротьбі з комунізмом. Але безоглядну на те, що доміньяльний уряд буде робити він продовжатиме свою боротьбу цілим розгоном з комунізмом.

ОРГАНІЗУЮТЬ КАВНСІЛ ДЛЯ ВИШУКУВАННЯ РОБІТ

Борд оф Говернорз албертійського університету одобрив формування комітету з професійних і бизнесових людей для вишукування занять для укінчених університетників. Др. В. А. Р. Кер, президент албертійського університету, уповажнений назначувати членів.

Б. Н. А. АКТ МУСЯТЬ ЗМІНИТИ ПРОВІНЦІЯЛЬНІ ЛЕГІСЛЯТУРИ

Премієр Дезарт, голова уряду Ню Бронсвику, заявив у листі до премієра Кінга, що в його опінії всякі пропонувані зміни до Б. Н. А Акту мусять бути пороблені провінціяльними легіслятурами. Це була відповідь на лист премієра Кінга у справі асекурації від безробіття й інших справах, що вимагають кооперації між домінією і провінціями.

ПОМЕР Г. Ю. ШЕВЧИШИН

Дня 4. листопада в Едмонтоні помер ширше знаний у західній Канаді українець, Г. Ю. Шевчишин. Покійний походив із села Говилова, повіт Гусятин, з Західньої України. Він дожив лише 55 року життя.

Покійний приїхав до Канади 1904 р. Довший час він учителював. Від 1917 р. до кінця свойого життя був на урядовій посаді в департменті просвіти в албертійському парламенті.

П-н Шевчишин лишив жінку, Анну й двох синів Володимира й Евгена.

Д. РАРАГОВСЬКИЙ.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

(Присвячена Григорію Шевчишиному)

Цей першик пишу й смутком складаю
Немов віночок і з жалю ридаю
За Тобою Грицю, Ти друже наш,
Що так скоро пішов зо світа,
Покинувши жінку й діти,
Котрі плачуть за Тобою —
Плачуть, тужать й виглядають
Тата, чи домів не йде,
А Він пішов в сиру землю,
І вже звідтам не вернеться. —
Така наша гірка доля,
Недостатки, жура й горе,—
Все свої жертви бере...
Вона й Тебе і забрала...
Серце битись перестало
І пішов Ти на все від нас.
Прощай же нам, нехай пером
Буде та могила,
Що на Тобі насипана
І вже й снігом вкрилась.

Едмонтон, Алберта,
8-го листопада, 1937.

Др. Йосиф Мегас
Оператор, Лікар, Акушер
і лічить венеричні недуги
ЕКС-РЕЙ МАШИНИ.
10184a - 101 ST. EDMONTON
Suite 261 Kitchen Blk. Phone 24645

Др. Іван Лесик
дентист
403 - 4 Mosor-Ryder Building,
101 Street
Edmonton -:- Alberta
— Телефони —
Офісу 27442 — Рез. 82502

— L. D. SNAYCHUK —
Artist, Painter, Decorator, Sign Writer
ПЕРЕБИРАЮ ЗАГАЛЬНУ МАЛЯРСЬКУ РОБОТУ
— « МОЯ СПЕЦІЯЛЬНІСТЬ » —
ТЕАТРАЛЬНІ СЦЕНЕРІЇ, ДЕКОРАЦІЯ ЦЕРКОВ, ДОМІВ І ТЕАТРІВ.
МАЛЮВАННЯ ІКОНОСТАСІВ І ЦЕРКОВНИХ ОБРАЗІВ.
СОЛІДНА ПРАЦЯ — УМІРКОВАНА ЦІНА
106 Rudyk Block — Edmonton, Alberta

Так як зо сходом сонця починається новий день,
Так же Суспільний Кредит нічне нову еру.

As the rising sun proclaims the new day,
So will Social Credit proclaim a new era.

СУСПІЛЬНИЙ КРЕДИТ
The SOCIAL CREDIT

ОДИНОКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС СУСПІЛЬНОГО КРЕДИТУ В КАНАДІ — THE ONLY UKRAINIAN SOCIAL CREDIT PAPER IN CANADA.

РІК II. ЧИСЛО 1. — ЕДМОНТОН, АЛБЕРТА, 1. ЛЮТОГО, 1938. — EDMONTON, ALBERTA, FEBRUARY 1, 1938. — No. 1. VOL. II.

Домагаються, щоб скликати Провінціяльну Конвенцію Укр. Суспільно-Кредитовців в Едмонтоні

Це було перша українська конвенція цього рода в Канаді

Не лише дивне, але й трагічне є явище, що український загал майже не бере жадної активної участи в канадійській, а тим самим і в албертійській політиці, хоч як важлива й інтересна вона є. Переглядаючи сотки імен тих, що недавно взяли участь у Провінціяльній Суспільно-Кредитовій Конвенції в Калгарах, ми не знаходимо ані одного українського імени. Переглядаючи лісту імен тих, що взяли участь у Провінціяльній Ю. Ф. А. Конвенції, яка відбулася в Едмонтоні, ми й тут не знаходимо ані одного українця. — І в цьому мусить бути якась причина!

Можливо, що український загал є дійсно недбалий, лінивий, неактивний, вузькоглядний, незорганізуваний, й дійсно не пробує й не вміє нічого робити, що закидують йому другі, й тому з ним ніколи ніхто не числиться, і в такому випадку він не мав би чого жалуватись і скаржитись, що його ніхто належньо не трактує!

Або — можливо, що наш український загал дійсно відчуває, що його трактують, як нижчих, як чужинців, що не належать тут, хоч це їм явно не говориться, і в наслідок того вони майже інстиктовно вертаються у свій орбит і живуть осібним життям. Положення в Злучених Державах є цілком інакше. Там не робить різниці з якої нації ви походите і яке ваше ймення не було б, вас трактують на рівні з другими. І ми частинно склоняємося до цього другого переконання, що нас, українців, не трактують на рівні в Канаді й ми не винні тому, що не беремо активної участи у громадському й політичному житті, а винні ті, що делікатно відсувають нас від всего.

Щоб зарадити цьому положенні конечно є, щоб ми стали більше активними, брали активнішу участь у громадському й політичному житті цієї країни, бо ж ми є її горожгане. Вже час перестати стояти з боку, але треба братись до праці. Ми ж тут у гостях не є, а мусимо бути повними горожанами, й почуватись такими!

Редактор цього часопису, "Суспільний Кредит", відвідавши з відчитами 84 околиці цього року з рамени Суспільного Кредиту, є тої опінії, що наш загал є і працьовитий і щирий, але треба зрушити його з місця. У багатьох околицях передові українські одиниці звертались із просьбою, щоб помогти їм скликати Українську Суспільно-Кредитову Конвенцію цілої провінції Алберти, і якщо можливо, навіть запросити й делегатів із Саскачевану й Манітоби. Це була б нечувана річ між українцями в Канаді й певне принесла б корисні результати. Та для редактора цього часопису не можливо було нарушувати цієї справи скорше, бо спадало забагато праці на нього: редагувати часопис, держати книжки, полагоджувати всякі бизнесові справи й їздити з відчитами, щоб здобути фондів на дальше видання часопису. Але сподіємось, що в короткому часі візьмемо собі до помочі ще одного чоловіка й тоді можливо буде вести-працю більше систематично. Факт є, що ця робота потребує більше як одного чоловіка.

Переговорюючи справу Укр. Суспільно-Кредитової Конвенції, велике число передових людий є тої опінії, що така конвенція повинна відбутись 25-і 26 лютого, або 4 і 5 березня, 1938. Конвенція мала б відбутися при кінці тижня, щоб дати нагоду вчителям прибути.

Плани до успішного переведення цієї конвенції, чи з'їзду, приготовляються, однак запрошуємо всіх українських суспільно-кредитовців, листовно чи устно, подавати нам свої сугестії, завваги чи плани, щоб конвенція була якнайуспішніша. Доложім усіх своїх старань, щоб на конвенцію прибуло хоч дві сотні делегатів.

Скличте збори у своїй околиці й виберіть делегатів на конвенцію. Зробіть це зараз, і повідоміть нас чи прибуде хто з Вашої околиці на конвенцію, і кілько осіб певне приїде. Коли у Вашій околиці немає Суспільно-кредитової групи то однаково виберіть з поміж себе делегатів і вишліть на конвенцію. Делегатів може приїхати з кожної околиці скільки лише околиця схоче вислати. Поодинокі особи також можуть приїздити, однак мусять наперед вдатись до нас листовно, щоб вони могли взяти участь у важливих нарадах і рішеннях.

Щодо справ, які будуть обговорюватися на конвенції, не можемо подавати всіх у часописові з причини противних організацій. Однак — вилагоджені будуть певні резолюції у різних справах і подані перед уряд, щоб уряд бачив, що й ми інтересуємося нашими спільними проблемами. Обговориться справу висилання промовців, чи організаторів, по українських околицях у цілій провінції, і можливо Саскачевані, бо так як справа мається у декотрих околицях то не виглядає аж найкраще. Є околиці де ще не було промовця з рамени Суспільного Кредиту послідних 2½ роки, ще від виборів. І багато ще важливіших справ є на порядку, котрих, як вже сказано повище, не можливо подавати в часописі.

На всякий випадок, повідоміть нас листовно, що Ви думаєте про таку конвенцію і коли б найвигідніше її скликати.

За кращу економічну систему,
РЕДАКЦІЯ "СУСПІЛЬНОГО КРЕДИТУ."

Чи Ви хочете, щоб часопис "Суспільний Кредит" виходив точно й стало?

Не будемо входити в причини, які складалися на те, що наш одинокий суспільно-кредитовий часопис в українській мові в Канаді не міг усе стало й точно виходити, бо це принаймені не поможе ані Видавництву ані Передплатникам часопису. Вистарчить пояснення, що серед українців у Канаді немає ані одного часопису, котрий міг би виходити без помочі одної чи другої організації, одної чи другої церкви. Наш часопис виходить уже рік без найменшої помочі від нікого. Він виключно удержується на своїх передплатниках. Видавництво не одержало ані одного долара, ні від уряду, ні від Суспільно-Кредитового Борду, ані від Суспільно-Кредитової Ліги. Із послів, кромі п.

(Докінчення на стороні 4-ій)

ГЕПБЕРН КАЖЕ, ЩОБ РЕЛІФ РОЗДІЛИТИ НА ТРИ ЧАСТИ

Вже через довший час ведеться боротьба між муніціпалами, провінціями і домінією щодо розподілу покриття реліфу; кожне відповідальне тіло із трьох старається відхреститися від цього тягару наскільки лише може. Але факт є, що оставочно ввесь тягар реліфу мусить спасти на доміньяльний уряд, однак це залижатиме від того, як скоро муніціпали й провінції примусять доміньяльний уряд признати, що це є державне питання.

В Онтаріо премієр Гепберн поставив пропозицію, щоб кошти реліфу поносили муніціпали, провінції і домінія по одні третині. Його пропозицію принято в Онтаріо.

БРАВИЛІ ПОЯСНЯЄ МОРАТОРІЮ

Бувший Ю.Ф.А. премієр Алберти, Дж. Е. Бравилі, пояснював на їхній конвенції мораторію. Він сказав, що мораторія відноситься лише до корпорацій таких як банки, моргеджові компанії, асекураційні компанії і машинові компанії, вона не відноситься до приватних одиниць. Приватна одиниця може подати свойого довжника до суду (розуміється, як динарт мент видасть перміт.) Він дальше згадав, що мораторія не канцелює довгів, а лише здержує компанії від колектування довгів у той час, коли довжник має більш пекучі справи до полагоджения.

П-н Бравилі дальше пояснював, що богато людей не знають різниці між " Дет Аджастмент Ект", а "Фармерз Кредиторз Аренджмент Актом". "Дет Еджастмент" є провінціяльний акт, а "Фармерз Кредиторз Аренджмент ект" є доміньяльний акт. Домінія переводячи цей акт думала, що вона одинока має право зрубувати довги.

РАДІО-ТЕЛЕФОН ДЛЯ ПІВНОЧІ Є ОБДУМУВАНИЙ УРЯДАМИ

Провінціяльний і доміньяльний уряди серйозно застановляються над проблемою вложення радіо-телефону на півночі в цілі злучення далекої півночі з Едмонтоном й іншими поважними центрами. Це дало б тамтешним центрам копалень скору комунікацію. Сказано з Оттави, що цю комунікацію уможливилося б з МкМері, Піс Ривер, Єловнайф, Порт Рейдіям і Ґрейт Бир Лейк і Едмонтоном.

В Онтаріо подібний радіо-телефон, що започаткував існувати минувшого року коштує коло $100,000.

Телефон коштував би місячно на півночі коло $25.00, а поодинока комунікація через телефон коштувала б коло $1.50 і кошти злучення розмовців.

НОВЕ ПРАВО В ОНТЕРІО

Онтарійська легіслятура перевела закон на теперішній сесії так зв. "Сакседіон Дюті Леджіслейшен", котрий вимагає, щоб на бажання уряду кожний власник свойого підприємства давав перегляд свої книжки, щоб дальше не обманювали уряду з податку. В минувшині великі торговельні підприємства викручувались від плачення податку не виказуючи свойого книговодства; цим способом обманювалося уряд на мільйони долярів річно.

Коли хто ошукає уряд із наміром то підлягатиме дво-річну тюрму й високу грошеву кару.

БЛИЗЬКО ДО ПРОВІНЦІЯЛЬНИХ ВИБОРІВ У САСКАЧЕВАНІ

У провінції Саскачевані, як ліберальна так і консервативна партія приготовляються до провінціяльних виборів повним ходом. Консервативна партія головно веде завзяту кампанію послідними місяцями. Недавно відбувся величезний мітінг екзекутиви консервативної організації на північний Саскачеван. Кілька консервативних номінаційних конвенцій також відбудеться у близькій будучности.

В опінії критичних обсерваторів вибори в Саскачевані мали б відбутися 1938 р. в місяці червні, і сказано, що чим скорше то краще буде на руку консерватів.

Дж. І. Діфенбейкер, К.С., є тепер провідником консерватів у Саскачевані. Він виявив себе незвичайно активною людиною.

Про підготовчу роботу ССФ і Суспільного Кредиту покищо ніхто нічого не говорить.

ПОМЕР ВИЗНАЧНИЙ АЛБЕРТІЄЦЬ

Дн 13. січня помер у Вікторії Вд. А. В. Валш, бувший суддя високого албертійського суду, а відтак лефтенант говернор Алберти, у роках 1931-36.

Покійний дожив 81 року життя. Він родився в Онтаріо, але жив в Алберті від 1912 року до недавна.

В Алберті покійний завсіди тішився великою популярністю будучи суддею, а також і лефтенент-говернором. На великих позиціях дістаються люди звичайно без серця, але у випадкові Валша це було виїмком, бо він завсіди був дуже уміркований.

ПРОТИ ПОБІЛЬШЕНИХ ШКІЛЬНИХ ДИСТРІКТІВ

Делегація з Кловер Бар дистрікту числом 50 відвідала премієра Ейбергарта, міністра просвіти, й др. Фреда МкНелого, його заступника.

Делегацію представив Р. Е. Енслі, СК посол на округу Ледук, ця округа є в часті в Кловер Бар шкільній дивізії.

При кінці відвідин премієра і д-ра МкНелого, делегація ухвалила резолюцію, щоб пропозицію й переведення у практику "лардж скул юнитс" було здержано.

Делегація настоювала на тім, щоб перед введенням у життя більших шкільних "юнитс" перевести голосування над цією точкою.

Висловлюючи свою опозицію щодо побільшених "скул юнитс" делегати ставили натиск на можливість вищих податків.

Сказано було також, що таке зорганізування дало б забагато сили інспекторам, що не є бажане зо сторони дистріктів.

В додатку до всего сказано було також що не є бажанням, щоб льокальні борди втрачали свою силу в користь центрального борду.

Премієр і д-р МкНалі уважно вислухали делегацію, та час від-часу премієр давав запитання.

Жадного приобіцання делегації не дано. Делегація складалася з членів і шкільних тростісів, що мешкають у дистрікті.

ЧИСЛО УРОДЖЕНЬ ПАДЕ В КАНАДІ

Після Доміньяльного Бюра Статистики число уроджень у Канаді за послідню половину 1937 року значно зменшилось, а саме на 0.7 процент, а число смертий побільшилось на 0.0 процент.

Hilliard S. C. Group Protests Against Action of Lieutenant Governor

Hilliard, Alberta, January 2, 1938.

The Honorable
Premier William Aberhart,
Parliament Buildings,
Edmonton, Alberta.

HONORABLE SIR:

The Hilliard Social Credit Group, hereby wishes to go on record protesting against the Lieutenant Governor's attitude which he holds against the Alberta Government and their electors.

This group urges the Alberta Government to withdraw the financial support, and convert the premises into something useful for the Province.

We refuse to be dictated to by the Lieutenant Governor, Mr. Bowen.

Signed:
ED. KIEHLBOUCH, President
N. E. HOLYCHUK, Secretary.

Ведуть перед у передплатах на "СК"

На перших десятьох місцях між передплатниками нашого одинокого українського суспільно-кредитового часопису в Канаді "Суспільний Кредит" знаходимо наступно подані околиці, що ведуть перед:

1.	Мондер	67	передплатників
2.	Мирнам	35	"
3.	Чипман	31	"
4.	Смоки Лейк	28	"
5.	Кагани	25	"
6.	Калмар	21	"
7.	Елдорена Вегревил Ендро	18	"
8.	Гоцлен Бонелоп Редвотер	17	"
9.	Віллa Едмонтон	16	"
10.	Васкатено	15	"

Котра з інших околиць дістанеться на одне з десятьох місць за два тижні?

КОЛИШНІЙ АЛБЕРТІЄЦЬ СЕНАТОРОМ В ОНТАРІО

Минувшого тижня назначено двох сенаторів у провінції Онтаріо премієром Кінгом в особах Донкана Маршала, колишнього албертійського міністра рільництва за ліберального уряду і Нормана П. Лемберта, президента Державної Ліберальної Федерації. Вони заповнили двоє крісел в Онтаріо лишених сенаторами Гофейшом Гокеном з Торонта й сенатором Джеймзом Артуром з Пері Савнд, які недавно повмерли.

Остається двоє порожних сенаторських крісел у Квебеку, одно в Манітобі й одно в Алберті на місце покійного П. Бирнза. Одинокий сенатор, що репрезентує Алберту тепер є сенатор генерал В. А. Гріэба.

ПРЕМІЄР КВЕБЕКУ СТЕРЕЖЕ СВОЮ ПРОВІНЦІЮ

Премієр Дюплесі сказав на бенкеті в Монтреалі, що він є готовий кооперувати з рештою Канади, щоб зробити її найбільш поступовою країною, але не коштом провінціяльної автономії.

Премієр дальше вяснив, що Квебек хоче радо кооперувати з іншими провінціями для загального добра цілої держави.

Таке становище, як зайняв премієр Дюплесі щодо провінціяльних прав, можна лише подивляти, бо дійсно чому має хтось ізвідкись диктувати й експлуатувати кілька мільйонів населення? — Для якої цілі?!

МЕЙНАРД ПОВЕРНУВ ЗО СХОДУ

Вд. Люсієн Мейнард, міністер муніціпальних справ, котрий помагав в Оттаві на розправі трьох албертійських законів у справі котрих рішення ще судом не видане, повернув з Оттави разом із другими двома албертійськими адвокатами В. С. Грейом і Дж. Дж. Фравлем із "аторней генерал" департменту.

Е. Б. КОГЗВЕЛ ОФІЦІЯНО ЗАКІНЧИВ РОБОТУ КРАВН ПРОСЕКЮТОРА — ДЖ. В. МКЛАНГ ПЕРЕБРАВ

В українців мало коли дякують кому за його услуги без різниці які щирі й цінні вони не були б. В нас звичайно мається так, що людина за свою найщирішу працю так зістане очернена, що опісля перестерігатиме десятки других від нещастя, яке вона собі знайшла. В культурних народів справа мається цілком інакше:

"От недавно уступив із позиції "кравн просекютора" найвищого албертійського суду довго заслужений адвокат Е. Б. Когзвел, К.С., якого тисячі українців у провінції знають. Дня 24 січня, п. Когзвел офіційно передав своє судове заняття молодому адвокатові Дж. В. Мклангові. П-н Когзвел услугував провінцію на цій позиції через 30 років і знаний був ширшому загалові як дуже уміркований чоловік.

Судця Твіді і новий "кравн просекютор" Мкланг висловили подяку заслуженому адвокатові в імені суду й департменту міністра судівництва.

ДОМАГАЮТЬСЯ, ЩОБ УРЯД ДАЛІ ВВОДИВ У ПРАКТИКУ БІЛЬШІ ШКІЛЬНІ "ЮНИТС"

З одної сторони є багато околиць, що є проти "лардж скул юнитс", але з другої сторони є велике число шкільних дистріктів, що є сто процент за згаданим планом.

Мінбери Суспільно-Кредитова група ухвалила резолюцію, котру переслав до парламенту секретар цієї групи І. С. Гарнета в котрій сказано, що та група бажає бути ... до тих округ що є за "лардж скул юнитс". Є також сказано, що коли б після двох років існування цієї нової шкільної системи не були невдоволені, то треба перевести голосування над цією правою.